



Van Lanschot

F. van Lanschot Bankiers NV  
Financieel verslag  
Halfjaarcijfers 2015



*INHOUDSOPGAVE*

	Pagina
KERNGEGEVENS	3
RESULTAAT	4
BALANS	11
CLIENT ASSETS	16
BESTUURDERSVERKLARING	18
<i>HALFJAARREKENING</i>	
GECONSOLIDEERDE BALANS PER 30 JUNI 2015	19
GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER HET EERSTE HALFJAAR 2015	20
GECONSOLIDEERD OVERZICHT GEREALISEERDE EN ONGEREALISEERDE RESULTATEN OVER HET EERSTE HALFJAAR 2015	21
GECONSOLIDEERD VERLOOPOVERZICHT EIGEN VERMOGEN OVER HET EERSTE HALFJAAR 2015	22
GECONSOLIDEERD VERLOOPOVERZICHT EIGEN VERMOGEN OVER HET EERSTE HALFJAAR 2014	23
GECONSOLIDEERD KASTROOMOVERZICHT OVER HET EERSTE HALFJAAR 2015	24
SAMENVATTING VAN BELANGRIJKE WAARDERINGSGRONDSLAGEN	26
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS	39
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING	43
ADDITIONELE TOELICHTING	45
SEGMENTINFORMATIE	54
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	57

IN DIT DOCUMENT IS DE HALFJAARLIJKSE FINANCIËLE VERSLAGGEVING 2015 VAN F. VAN LANSCHOT BANKIERS NV OPGENOMEN. DIT DOCUMENT IS OPGESTELD OM TE VOLDOEN AAN WET- EN REGELGEVING. F. VAN LANSCHOT BANKIERS NV (IN DIT DOCUMENT OOK AANGEDUID ALS "VAN LANSCHOT") IS EEN 100% DOCHTERMAATSCHAPPIJ VAN VAN LANSCHOT NV.



## KERNGEGEVENS

Met uitzondering van de weergave in de halfjaarrekening worden de niet-strategische deelnemingen en de eenmalige baten separaat getoond.

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
<b>Winst-en-verliesrekening</b>					
Nettoresultaat	34,0	59,3	-43%	49,4	-31%
Nettoresultaat exclusief eenmalige baten / lasten	34,5	9,4	267%	54,1	-36%
Efficiencyratio exclusief eenmalige baten (%)	70,7	73,9		66,2	

(x € miljoen)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
<b>Balans- en kapitaalmanagement</b>					
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouder	1.228	1.206	2%	1.179	4%
Eigen vermogen aandeel derden	48	58	-17%	55	-13%
Spaargelden & deposito's	9.903	10.586	-6%	10.570	-6%
Kredieten	10.432	11.021	-5%	11.929	-13%
Balanstotaal	16.470	17.259	-5%	17.694	-7%
Fundingratio (%)	94,9	96,1	-1%	88,6	7%
<b>Risicogewogen activa<sup>1</sup></b>					
Common Equity Tier I-ratio (%) <sup>1</sup>	13,7	13,6	1%	12,7	8%
Tier I-ratio (%) <sup>1</sup>	13,7	13,6	1%	12,7	8%
Total Capital-ratio (%) <sup>1</sup>	14,3	14,3	0%	13,4	7%
<b>Basel III</b>					
Common Equity Tier I-ratio (%) (fully loaded) <sup>2</sup>	12,6	12,4		10,5	
Liquidity Coverage Ratio (%)	124,7	120,3		124,9	
Net Stable Funding Ratio (%)	115,5	113,7		96,2	
Leverageratio (%) (fully loaded) <sup>2</sup>	5,3	4,9		4,4	

(x € miljard)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
<b>Client assets</b>					
- Assets under management	58,6	57,5	2%	56,1	4%
- Assets under management	48,7	46,9	4%	45,5	7%
- Spaargelden & deposito's	9,9	10,6	-7%	10,6	-7%
Assets under management	48,7	46,9	4%	45,5	7%
- Discretionary	37,0	35,7	4%	34,1	9%
- Non-discretionary	11,7	11,2	4%	11,4	3%

	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
<b>Kengetallen</b>					
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x1.000)	400	400	0%	400	0%
Winst per aandeel o.b.v. gemiddeld aantal aandelen (€) <sup>3</sup>	76,52	-,05		116,26	-34%
Rendement gemiddeld Common Equity Tier I-vermogen (%) <sup>4</sup>	6,1	4,3	42%	8,8	-31%
Personeel (aantal fte) <sup>5</sup>	1.697	1.712	-1%	1.724	-2%

<sup>1</sup> Per 31-12-2014 o.b.v. phase-in en inclusief ingehouden winst. Per 30-06-2014 en 30-06-2015 phase-in excl. ingehouden winst.

<sup>2</sup> Per 31-12-2014 ratio inclusief ingehouden winst en per 30-06-2014 en 30-06-2015 exclusief ingehouden winst.

<sup>3</sup> Winst H2 2014 exclusief eenmalige vrijval netto pensioenverplichting Van Lanschot.

<sup>4</sup> Per 30-06-2014 en 30-06-2015 geannualiseerd.

<sup>5</sup> Aantal fte is exclusief niet-strategische deelnemingen.

**RESULTAAT**

<i>(x € miljoen)</i>	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Provisie	141,0	126,5	11%	113,8	24%
- w.v. effectenprovisie	106,3	96,2	10%	94,9	12%
- w.v. overige provisies	34,7	30,3	15%	18,9	84%
Interest	102,0	107,1	-5%	106,6	-4%
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	9,5	11,1	-14%	40,0	-76%
Resultaat uit financiële transacties	21,6	7,9	173%	34,0	-36%
<b>Inkomsten uit operationele activiteiten</b>	<b>274,1</b>	<b>252,6</b>	<b>9%</b>	<b>294,4</b>	<b>-7%</b>
Personeelskosten	108,7	105,8	3%	104,4	4%
Andere beheerskosten	77,3	70,4	10%	80,3	-4%
Afschrijvingen	7,9	10,5	-25%	10,3	-23%
<b>Bedrijfslasten</b>	<b>193,9</b>	<b>186,7</b>	<b>4%</b>	<b>195,0</b>	<b>-1%</b>
<b>Brutoresultaat voor eenmalige baten</b>	<b>80,2</b>	<b>65,9</b>	<b>22%</b>	<b>99,4</b>	<b>-19%</b>
Eenmalige baten / lasten (-)	-0,7	66,5	-101%	-6,2	-89%
<b>Brutoresultaat na eenmalige baten / lasten</b>	<b>79,5</b>	<b>132,4</b>	<b>-40%</b>	<b>93,2</b>	<b>-15%</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belasting niet-strategische deelnemingen<sup>6</sup></b>	<b>-0,1</b>	<b>1,8</b>	<b>-106%</b>	<b>1,6</b>	<b>-106%</b>
Bijzondere waardeverminderingen kredieten	31,9	40,5	-21%	35,5	-10%
Bijzondere waardeverminderingen overig	2,8	14,8	-81%	4,7	-40%
<b>Bijzondere waardeverminderingen</b>	<b>34,7</b>	<b>55,3</b>	<b>-37%</b>	<b>40,2</b>	<b>-14%</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belasting</b>	<b>44,7</b>	<b>78,9</b>	<b>-43%</b>	<b>54,6</b>	<b>-18%</b>
Belastingen	10,7	19,6	-45%	5,2	106%
<b>Nettoresultaat</b>	<b>34,0</b>	<b>59,3</b>	<b>-43%</b>	<b>49,4</b>	<b>-31%</b>
<b>Nettoresultaat exclusief eenmalige baten / lasten</b>	<b>34,5</b>	<b>9,4</b>	<b>267%</b>	<b>54,1</b>	<b>-36%</b>

<i>(x € miljoen)</i>	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
<b>Nettoresultaat exclusief eenmalige baten / lasten</b>	<b>34,5</b>	<b>9,4</b>	<b>267%</b>	<b>54,1</b>	<b>-36%</b>
Eenmalige baten / lasten (-)	-0,7	66,5		-6,2	
Belastingeffect	0,2	-16,6		1,5	
<b>Nettoresultaat</b>	<b>34,0</b>	<b>59,3</b>	<b>-43%</b>	<b>49,4</b>	<b>-31%</b>

<sup>6</sup> Een aantal niet-strategische deelnemingen is opgenomen in de geconsolideerde cijfers van Van Lanschot. Van Lanschot heeft aangegeven deze deelnemingen op termijn weer te vervreemden, omdat de activiteiten niet binnen de wealth management strategie van de bank passen. Het brutoresultaat van niet strategische deelnemingen wordt hier voor belasting getoond.

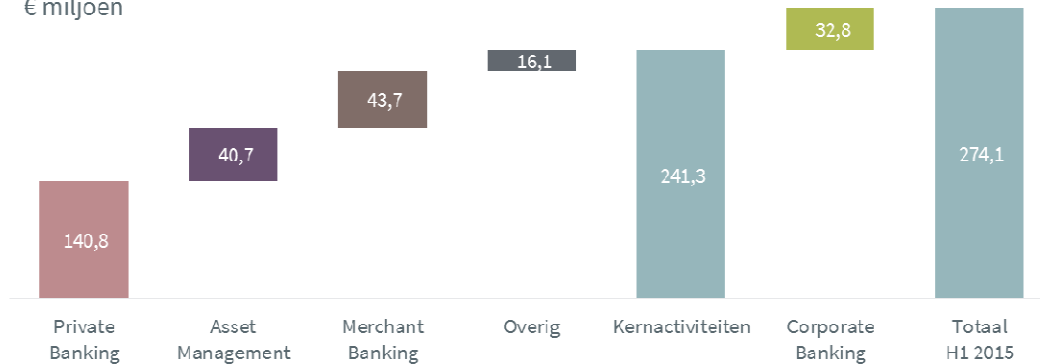


## INKOMSTEN UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

De drie kernactiviteiten, Private Banking, Asset Management en Merchant Banking, genereren 82% van de totale inkomsten (75% in 2014). Het aandeel van Private Banking is 51% van de totale inkomsten. Asset Management en Merchant Banking genereren respectievelijk 15% en 16% van de inkomsten. Gezamenlijk zijn de drie kernactiviteiten verantwoordelijk voor 98% (H1 2014: 96%) van de provisie-inkomsten en 83% (H1 2014: 80%) van de rente-inkomsten.

### Inkomsten uit operationele activiteiten per segment

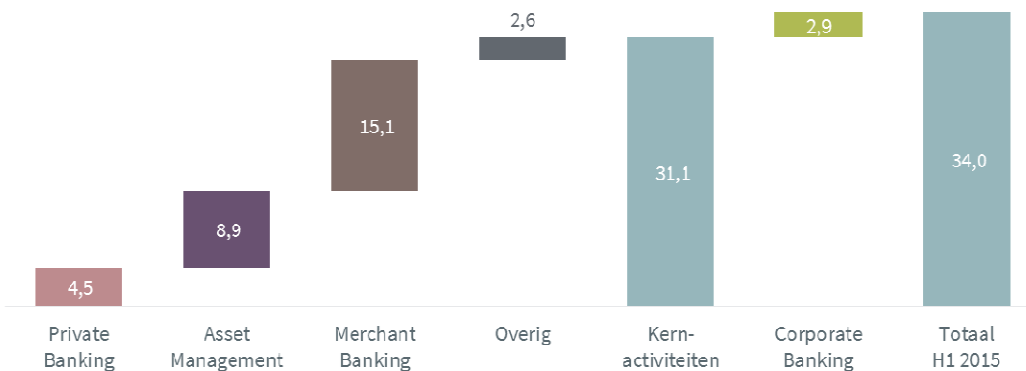
€ miljoen



Alle kernactiviteiten hebben in H1 2015 een positief nettoresultaat gerealiseerd. Daarnaast heeft ook Corporate Banking een positief resultaat laten zien door een forse daling van de toevoegingen aan de kredietvoorziening.

### Nettoresultaat

€ miljoen





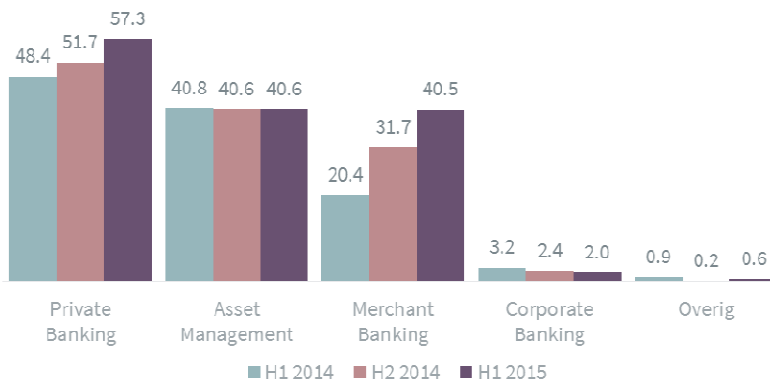
## Provisie

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Effectenprovisie	106,3	96,2	10%	94,9	12%
- transactieprovisie	20,6	15,0	37%	15,5	33%
- beheerprovisie <sup>7</sup>	85,7	80,7	6%	78,1	10%
- performance fee	0,0	0,5	-100%	1,3	-100%
Overige provisies	34,7	30,3	15%	18,9	84%
<b>Provisie</b>	<b>141,0</b>	<b>126,5</b>	<b>11%</b>	<b>113,8</b>	<b>24%</b>

De provisies, de belangrijkste inkomstenbron van Van Lanschot, bedragen € 141,0 miljoen en laten een stijging zien van 24% ten opzichte van H1 2014. De stijging is gerealiseerd bij Merchant Banking (+ 99% ten opzichte van H1 2014) en Private Banking (+ 18%).

### Provisie-inkomsten per segment

€ miljoen

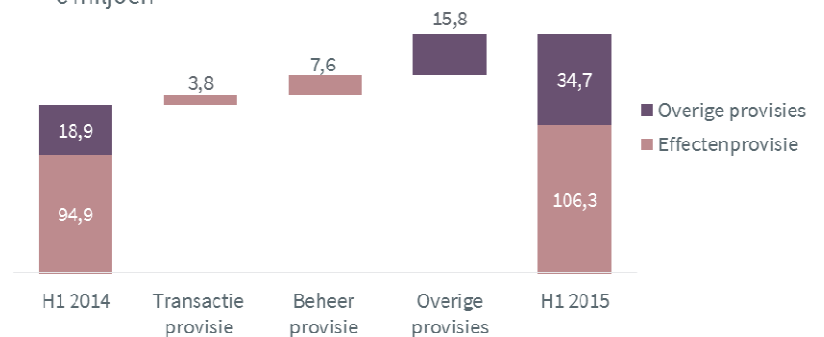


De effectenprovisie is duidelijk toegenomen in vergelijking met zowel H1 2014 (+12%) als H2 2014 (+10%). Deze toename is zowel gerealiseerd bij transactieprovisie als beheerprovisie. De stijging is met name het gevolg van de toename in assets under management en de verhoogde handelsactiviteit bij Merchant Banking. Het aandeel van de recurring effectenprovisie in de totale effectenprovisie is met 81% in H1 2015 vrijwel constant gebleven (H1 2014: 82%).

De overige provisies bedroegen in H1 2015 € 34,7 miljoen (H1 2014: € 18,9 miljoen). Onderdeel van deze provisies zijn provisies bij Merchant Banking. Na een sterk tweede halfjaar in 2014 zijn de provisie-inkomsten bij Merchant Banking verder toegenomen in H1 2015 door de betrokkenheid bij een aantal aansprekende transacties in de niches Real Estate, Life Sciences en Benelux.

### Provisie-inkomsten

€ miljoen



<sup>7</sup> Beheerprovisie inclusief advies- en servicefee.



## Interest

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Bruto rentemarge	140,6	138,9	1%	118,1	19%
Rente egalisatie effecten	-15,4	-12,1	27%	-6,1	152%
Diverse rentebaten en -lasten	-26,1	-23,4	12%	-10,3	153%
Kredietprovisie	2,9	3,7	-22%	4,9	-41%
<b>Interest</b>	<b>102,0</b>	<b>107,1</b>	<b>-5%</b>	<b>106,6</b>	<b>-4%</b>

Het interestresultaat in H1 2015 van € 102,0 miljoen laat een daling zien ten opzichte van H1 2014 (€ 106,6 miljoen) en H2 2014 (€ 107,1 miljoen). De rentemarge in H1 2015 is met 119 basispunten constant gebleven ten opzichte van 2014 (119 basispunten). Ook de geschoonde rentemarge<sup>8</sup> is gelijk gebleven met 115 basispunten.

De daling van het renteresultaat wordt deels verklaard door de verdere afbouw van de kredietportefeuille van Corporate Banking. Ook zijn de rente-inkomsten van de beleggingsportefeuille in H1 2015 gedaald ten opzichte van 2014 door de lagere kapitaalmarktrente. De margeverbetering bij Corporate Banking, de verdere verlaging van de spaartarieven in 2015 en de daling van spaargelden & deposito's hadden een positief effect op het renteresultaat.

## Opbrengsten uit effecten en deelnemingen

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Dividend	2,0	3,2	-38%	2,5	-20%
Verkoopresultaat	0,9	1,4	-36%	28,5	-97%
Waarderingsresultaat	6,6	6,5	2%	9,0	-27%
<b>Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	<b>9,5</b>	<b>11,1</b>	<b>-14%</b>	<b>40,0</b>	<b>-76%</b>

De opbrengsten uit effecten en deelnemingen vloeien voort uit het participatiebedrijf van Van Lanschot en deelnemingen in eigen beleggingsfondsen bijvoorbeeld door het verstrekken van vermogen in de opstartfase. Dividend betreft dividenden ontvangen van participaties. Bij het participatiebedrijf is in H1 2015 een beperkt verkoopresultaat van € 0,9 miljoen gerealiseerd ten opzichte van het aanzienlijke resultaat in H1 2014.

Naast herwaarderingsresultaten op de participatieportefeuille, betreft het waarderingsresultaat ook resultaten uit andere minderheidsdeelnemingen van Van Lanschot. In H1 2015 is een aanzienlijk deel van het waarderingsresultaat gerelateerd aan beleggingsfondsen van Van Lanschot en Kempen.

<sup>8</sup> De geschoonde rentemarge betreft de bruto rentemarge gecorrigeerd voor de rente egalisatie effecten en de rentegerelateerde amortisatie op derivaten.

**Resultaat uit financiële transacties**

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Koersresultaat effecten	2,0	1,2	67%	1,4	43%
Resultaat handel valuta	6,8	5,8	17%	3,6	89%
Resultaat op beleggingsportefeuille	19,1	15,8	21%	31,4	-39%
Resultaat op rentehedges	-1,6	-3,7	-57%	1,8	-189%
Overige inkomsten	-4,7	-11,2	-58%	-4,2	12%
<b>Resultaat uit financiële transacties</b>	<b>21,6</b>	<b>7,9</b>	<b>173%</b>	<b>34,0</b>	<b>-36%</b>

Het resultaat op de beleggingsportefeuille bestaat uit twee delen. In H1 2015 is op de verkoop van obligaties uit de beleggingsportefeuille een resultaat van € 13,6 miljoen gerealiseerd (H1 2014: € 22,6 miljoen), waarbij Van Lanschot baat heeft gehad bij de dalende markttrentes. Daarnaast is een resultaat van € 5,5 miljoen behaald op de Mark-to-Market (MtM)-portefeuille (H1 2014: € 8,8 miljoen).

In 2014 heeft een afbouw plaatsgevonden van fair value hedges. Dit resulteert in een aanzienlijk verminderd risico op ineffectiviteit en daarmee een lagere variabiliteit in het resultaat. In H1 2015 is het resultaat op rentehedges (- € 1,6 miljoen) negatief beïnvloed door een last van € 2,8 miljoen voor het verbreken van hedgerelaties gerelateerd aan de bovengenoemde verkopen van obligaties uit de beleggingsportefeuille.

De overige inkomsten (- € 4,7 miljoen) bestaan voor het grootste gedeelte uit de resultaten van de door Van Lanschot uitgegeven schuldbewijzen (het mediumtermnotes-boek). Dit resultaat van € 7,0 miljoen bestaat uit een waardedaling van € 2,4 miljoen door een gedaald eigen kredietrisico en € 4,6 miljoen rentelasten op de uitgegeven notes. Daarnaast wordt onder overige inkomsten het positieve resultaat uit de Structured Products Desk (€ 1,2 miljoen) en derivatenhandel (€ 1,1 miljoen) verantwoord.

**BEDRIJFSLASTEN**

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	
Personeelskosten	108,7	105,8	3%	104,4	4%
Andere beheerskosten	77,3	70,4	10%	80,3	-4%
Afschrijvingen	7,9	10,5	-25%	10,3	-23%
<b>Bedrijfslasten</b>	<b>193,9</b>	<b>186,7</b>	<b>4%</b>	<b>195,0</b>	<b>-1%</b>

In lijn met onze verwachtingen lagen de kosten met € 193,9 miljoen op een vergelijkbaar niveau als vorig jaar (H1 2014: € 195,0 miljoen). De vereenvoudiging van producten en processen, het vergroten van de efficiëntie van de IT-infrastructuur en de stroomlijning van back office activiteiten gaat stapsgewijs door. Deze transformatie veroorzaakt tijdelijk hogere veranderingskosten om uiteindelijk de jaarlijkse kosten te verlagen. In combinatie met de voortzetting van de marketinginspanningen ter verhoging van de inkomsten zal dit naar verwachting leiden tot het realiseren van de beoogde efficiencyratio van 60-65% in 2017.

**Personeelskosten**

De personeelskosten (€ 108,7 miljoen) zijn met 4% toegenomen ten opzichte van H1 2014 (€ 104,4 miljoen). Dit is met name veroorzaakt door een stijging van de personeelskosten bij Merchant Banking (+ € 4,3 miljoen), mede door een hogere reservering voor variabele beloning door sterke resultaten bij deze activiteit. Ultimo H1 2015 bestond het personeelsbestand exclusief niet-strategische deelnemingen uit 1.697 fte. Dit is een daling van 15 fte ten opzichte van ultimo 2014 (1.712 fte).

**Andere beheerskosten**

De andere beheerskosten bedragen in H1 2015 € 77,3 miljoen en liggen daarmee 4% onder het niveau van H1 2014 (€ 80,3 miljoen). Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt doordat in H1 2014 € 5,6 miljoen kosten zijn genomen voor de resolutieheffing in verband met SNS. H1 2015 kende dergelijke kosten niet. Vanaf H2 2015 zal Van Lanschot bijdragen aan het Europese resolutiefonds en het Nederlandse depositogarantiestelsel. Tegenover de daling van kosten staat een stijging van de kosten in H1 2015 voor onder andere marketing en IT.



**Afschrijvingen**

De afschrijvingen in H1 2015 (€ 7,9 miljoen) zijn 23% lager dan in H1 2014 (€ 10,3 miljoen). Deze daling is met name toe te schrijven aan een lagere afschrijving op immateriële activa.

**Eenmalige lasten**

In H1 2015 zijn de eenmalige lasten van € 0,7 miljoen gerelateerd aan de verdere fte-reductie (eenmalige lasten H1 2014: € 6,2 miljoen).

**Efficiencyratio**

De efficiencyratio, de verhouding tussen bedrijfslasten exclusief eenmalige baten en inkomsten uit operationele activiteiten, is met 70,7% gestegen ten opzichte van H1 2014 (66,2%). Deze ratio werd in H1 2014 positief beïnvloed door relatief hoge inkomsten ten aanzien van Opbrengsten uit effecten en deelnemingen en Resultaat uit financiële transacties. De bedrijfslasten lagen in beide periodes op een vergelijkbaar niveau.

**BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN**

(x € miljoen)	H1 2015	H2 2014		H1 2014	H1 2014
<b>Bijzondere waardeverminderingen kredieten</b>	<b>31,9</b>	<b>40,5</b>	<b>-21%</b>	<b>35,5</b>	<b>-10%</b>
Impairment op beleggingen en participaties	0,1	1,0	-90%	3,8	-97%
Impairment materiële vaste activa	0,0	3,4	-100%	0,3	-100%
Impairment goodwill en immateriële vaste activa	0,0	5,7	-100%	-	
Impairment op activa verkregen uit executies	2,7	4,7	-43%	0,6	350%
<b>Bijzondere waardeverminderingen overig</b>	<b>2,8</b>	<b>14,8</b>	<b>-81%</b>	<b>4,7</b>	<b>-40%</b>
<b>Bijzondere waardeverminderingen</b>	<b>34,7</b>	<b>55,3</b>	<b>-37%</b>	<b>40,2</b>	<b>-14%</b>

**Bijzondere waardeverminderingen kredieten**

De toevoeging aan de kredietvoorziening bedraagt in H1 2015 € 31,9 miljoen en ligt daarmee 10% lager dan in H1 2014. Hierbij is de toevoeging aan de kredietvoorziening vanuit Corporate Banking fors gedaald naar € 13,1 miljoen (H1 2014: € 31,3 miljoen). Enerzijds is voor minder kredieten een voorziening benodigd, terwijl anderzijds de kwaliteit van andere kredieten verbeterde waardoor een deel van de voorziening vrijviel. Bij Private Banking kwam de toevoeging aan de kredietvoorzieningen uit op € 16,1 miljoen (H1 2014: € 4,1 miljoen). Naast voorzieningen op enkele individuele kredieten, volgt deze stijging uit een aanscherping van de criteria voor het nemen van een voorziening. Begin 2015 heeft DNB een Asset Quality Review uitgevoerd op de hypotheekportefeuille van Van Lanschot.

**Bijzondere waardeverminderingen overig**

De totale bijzondere waardeverminderingen overig bedroegen in H1 2015 € 2,8 miljoen (H1 2014: € 4,7 miljoen). Dit heeft grotendeels betrekking op afboeking van activa (€ 2,7 miljoen) die Van Lanschot in het verleden heeft verkregen bij uitwinning.

**BELASTINGEN**

De belasting over H1 2015 bedroeg € 10,7 miljoen (H1 2014: € 5,2 miljoen). Dit betekent een toename van de belastingdruk naar 23,9% ten opzichte van een relatief lage belastingdruk in H1 2014 van 9,5%. Deze relatief lage belastingdruk werd met name veroorzaakt door de Opbrengsten uit effecten en deelnemingen van het participatiebedrijf (verkoopresultaten), die onder de deelnemingsvrijstelling vallen. In H1 2015 is het relatieve aandeel van opbrengsten die onder de deelnemingsvrijstelling vallen afgenomen, hetgeen in belangrijke mate de stijging van de belastingdruk verklaart.



## WINST PER AANDEEL

De geconsolideerde winst over H1 2015 wordt als volgt verdeeld:

<i>(x € miljoen)</i>	H1 2015	H2 2014	H1 2014
<b>Nettoresultaat</b>	<b>34,0</b>	<b>59,3</b>	<b>49,4</b>
Netto-interest perpetuele leningen	-0,5	-0,6	-0,5
Aandeel toekomend aan derden	-2,9	-6,2	-2,4
<b>Nettoresultaat voor berekening winst per aandeel</b>	<b>30,6</b>	<b>52,5</b>	<b>46,5</b>
<b>Winst per aandeel (€)</b>	<b>76,52</b>	<b>131,24</b>	<b>116,26</b>
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	400	400	400

De winst toekomend aan overige belangen van derden betreft met name het in 2010 geïntroduceerde managementinvesteringsplan (Kempen MIP) voor geselecteerde medewerkers van Kempens & Co en in H2 2014 daarnaast het belang van overige aandeelhouders in een beleggingsfonds dat een fors waarderingsresultaat realiseerde.

**BALANS**

(x € miljoen)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
<b>Balans- en kapitaalmanagement</b>					
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouder	1.228	1.206	2%	1.179	4%
Eigen vermogen aandeel derden	48	58	-17%	55	-13%
Spaargelden & deposito's	9.903	10.586	-6%	10.570	-6%
Kredieten	10.432	11.021	-5%	11.929	-13%
Balanstotaal	16.470	17.259	-5%	17.694	-7%
Fundingratio (%)	94,9	96,1	-1%	88,6	7%
Rendement op activa (%) <sup>9</sup>	0,41	0,19	117%	0,56	-26%

**KREDIETPORTEFEUILLE**

(x € miljoen)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
Hypotheekleningen	5.961	6.041	-1%	6.207	-4%
Overige kredietverlening	2.389	2.212	8%	2.564	-7%
<b>Private Banking</b>	<b>8.350</b>	<b>8.253</b>	<b>1%</b>	<b>8.771</b>	<b>-5%</b>
MKB-leningen	983	1.289	-24%	1.555	-37%
Vastgoedfinancieringen	1.259	1.803	-30%	1.924	-35%
<b>Corporate Banking</b>	<b>2.242</b>	<b>3.092</b>	<b>-27%</b>	<b>3.479</b>	<b>-36%</b>
<b>Hypotheekleningen o.b.v. distributie door derden</b>	<b>43</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>0%</b>
Bijzondere waardeverminderingen	-203	-324	-37%	-321	-37%
<b>Totaal</b>	<b>10.432</b>	<b>11.021</b>	<b>-5%</b>	<b>11.929</b>	<b>-13%</b>

De kredietportefeuille is in H1 2015 met 5% gedaald naar € 10,4 miljard. Deze afname volgt uit de beoogde afbouw van MKB-leningen en vastgoedfinancieringen bij Corporate Banking. Enerzijds door reguliere afbouw en anderzijds door de aangekondigde verkoop van non-performing vastgoedleningen in H2 2015 die per H1 2015 reeds geclassificeerd zijn als activa aangehouden voor verkoop. Deze herclassificatie is ook de voornaamste reden van de afname van de bijzondere waardevermindering van € 324 miljoen (ultimo 2014) naar € 203 miljoen (ultimo H1 2015). Na een periode van een krimpend hypotheekboek, blijft deze portefeuille bij Private Banking vrijwel op peil in H1 2015 (-1% ten opzichte van december 2014). De trend van (vervroegde) aflossingen door klanten op hypotheekleningen duurt voort. Daarnaast verstrekken we meer nieuwe hypotheekleningen. De overige kredietverlening bij Private Banking stijgt (+ 8%) onder andere door een toename van effectenkredieten en de overdracht van klanten van Corporate Banking die inmiddels aan de criteria van Private Banking voldoen. De kredietportefeuille is geconcentreerd in Nederland (96%).

**Private Banking**

De kredietportefeuille binnen Private Banking bestaat uit hypotheekleningen en overige kredietverlening. Deze laatste categorie betreft kredietverlening aan vermogende particulieren, bijvoorbeeld in de vorm van de financiering van een tweede woning of het verschaffen van rekening courantkrediet. Ook zakelijke kredietverlening, die past binnen het relatiemodel van Private Banking, valt in deze categorie.

Het relatieve aandeel van woninghypotheekleningen van Private Banking in de totale kredietportefeuille is in H1 2015 toegenomen met 3%-punt tot 56% (H1 2014: 53%). Deze hypotheekportefeuille wordt gekenmerkt door beperkte verliezen en weinig executieverkopen. De portefeuille heeft ultimo H1 2015 een gemiddelde Loan-to-Value (LTV) op basis van de marktwaarde van 77% en is daarmee verbeterd ten opzichte van vorig jaar (ultimo 2014: 80%).

<sup>9</sup> Rendement op activa is per 31-12-2014 gecorrigeerd voor de eenmalige pensioenbete.



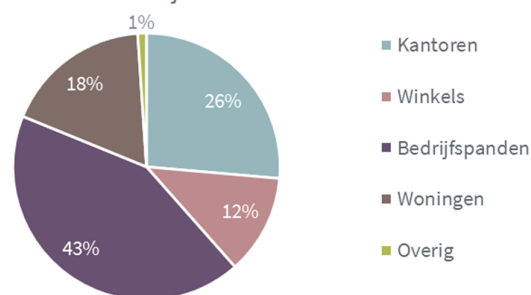
### Corporate Banking

Corporate Banking heeft als doel het beheer en de afbouw van de portefeuille van MKB-leningen en vastgoedfinancieringen. De kredietportefeuille is in H1 2015 gedaald naar € 2,2 miljard. De risicogewogen activa zijn vanaf de start van de afbouw van de Corporate Banking portefeuille gereduceerd van € 4,4 miljard naar € 2,5 miljard ultimo H1 2015. De reductie in H1 2015 als gevolg van de afbouw van de kredietportefeuille bedroeg € 0,4 miljard<sup>10</sup>. Hiermee ligt de afbouw voor op schema. Door de afbouw van het leningenboek wordt risicodragend kapitaal vrijgemaakt. Ook draagt de afbouw direct bij aan de verbetering van de Common Equity Tier I-ratio (zie paragraaf Kapitaalmanagement).

De MKB-leningen met een nominale waarde van € 1,0 miljard en daarmee 9% van de totale kredietportefeuille zijn goed gediversifieerd over sectoren. De vastgoedportefeuille van € 1,3 miljard (12% van de totale kredietportefeuille) is met name gedaald door de herclassificatie van non-performing vastgoedleningen met een nominale waarde van ruim € 400 miljoen als activa aangehouden voor verkoop. Dit heeft het risicoprofiel van de resterende portefeuille van Corporate Banking aanzienlijk verbeterd. De huidige vastgoedportefeuille betreft 27% financieringen met kantoren als onderpand. De onderpanden van de financieringen zijn met name in de Randstad gelegen. De gemiddelde LTV is verbeterd naar 76% (ultimo 2014: 89%). Deze verandering is met name het gevolg van de aangekondigde verkoop van non-performing vastgoedleningen.

### Vastgoedfinancieringen naar type onderpand

100% = € 1.259 miljoen



### Hypotheke op basis van distributie door derden

Van Lanschot is in het kader van liquiditeitsmanagement in april 2015 gestart met het verstrekken van hypotheke via een netwerk van intermediairs. Deze worden verstrekt onder het merk Hypotrust. Het betreft de opbouw van een portefeuille met reguliere Nederlandse hypotheke als aanvulling op de beleggingsportefeuille. Hiermee wordt het mogelijk om een aantrekkelijk rendement te realiseren op de beschikbare liquiditeit.

<sup>10</sup> De reductie van risicogewogen activa bij Corporate Banking met € 0,4 miljard is inclusief de daling voortkomend uit klanten die zijn overgedragen naar Private Banking. Exclusief deze overdracht is de daling van de risicogewogen activa door afbouw van de kredietportefeuille € 0,3 miljard.

**VOORZIENINGEN**

Van Lanschot heeft voor de onvolwaardige kredieten in haar kredietportefeuille voorzieningen getroffen. De onvolwaardige kredieten bedroegen ultimo H1 2015 € 425 miljoen. Hiervan is € 189 miljoen voorzien, ofwel 44% (ultimo 2014: 49%). Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de totale kredietportefeuille en de getroffen voorzieningen ultimo H1 2015.

De impaired-ratio is in H1 2015 gedaald naar 4,1% (ultimo 2014: 5,8%). Deze daling komt vooral voort uit de aangekondigde verkoop van non-performing vastgoedleningen bij Corporate Banking (effect van ruim 2,5%-punt op het totaal). Bij MKB-leningen was de daling van de gehele portefeuille groter dan de daling van de onvolwaardige kredieten, waardoor de impaired-ratio enigszins is gestegen naar 12,8% (ultimo 2014: 10,9%). Bij Private Banking is het aandeel onvolwaardige kredieten toegenomen (H1 2015 impaired ratio van 3,3% versus 2,7% ultimo 2014). Dit is mede het gevolg van de aanscherping van de criteria voor het nemen van een voorziening. De coverageratio bij hypotheekleningen is gedaald van 61% (ultimo 2014) naar 43% in H1 2015. De aanscherping van criteria leidt er toe dat een krediet eerder als onvolwaardig wordt beschouwd, waarbij tegelijkertijd over het algemeen een kleinere voorziening wordt genomen. Hierdoor daalt de coverageratio.

(€ miljoen)	Kredietportefeuille	Onvolwaardige kredieten	Voorziening op onvolwaardige kredieten	Impaired-ratio	Coverageratio	Impaired-ratio 2014	Coverageratio 2014
Hypotheekleningen	5.961	122	52	2,0%	43%	1,7%	61%
Overige kredietverlening	2.389	152	73	6,4%	48%	5,4%	51%
<b>Private Banking</b>	<b>8.350</b>	<b>274</b>	<b>125</b>	<b>3,3%</b>	<b>46%</b>	<b>2,7%</b>	<b>55%</b>
MKB-leningen	983	126	49	12,8%	39%	10,9%	57%
Vastgoedfinancieringen	1.259	25	15	2,0%	60%	15,5%	40%
<b>Corporate Banking</b>	<b>2.242</b>	<b>151</b>	<b>64</b>	<b>6,7%</b>	<b>42%</b>	<b>13,6%</b>	<b>46%</b>
<b>Hypotheekleningen distributie door derden</b>	<b>43</b>	<b>-</b>	<b>-</b>				
Bijzondere waardeverminderingen	-203						
<b>Totaal</b>	<b>10.432</b>	<b>425</b>	<b>189</b>	<b>4,1%</b>	<b>44%</b>	<b>5,8%</b>	<b>49%</b>
Incurred But Not Reported (IBNR)			13				
<b>Voorziening inclusief IBNR</b>			<b>203</b>				

De toevoeging aan de kredietvoorziening in H1 2015 bedraagt € 31,9 miljoen (H1 2014: € 35,5 miljoen) en laat daarmee een daling zien van 10%. Hierin zijn ook de toevoegingen opgenomen die betrekking hebben op de non-performing vastgoedleningen die zullen worden verkocht. Voor H1 2015 bedraagt de toevoeging aan de kredietvoorziening ten opzichte van de gemiddelde risicogewogen activa 87 basispunten<sup>11</sup> (2014: 93 basispunten).

<sup>11</sup> De toevoeging aan de kredietvoorziening t.o.v. de gemiddelde risicogewogen activa in basispunten is geannualiseerd voor H1 2015.



**KAPITAAL- EN LIQUIDITEITSMANAGEMENT**

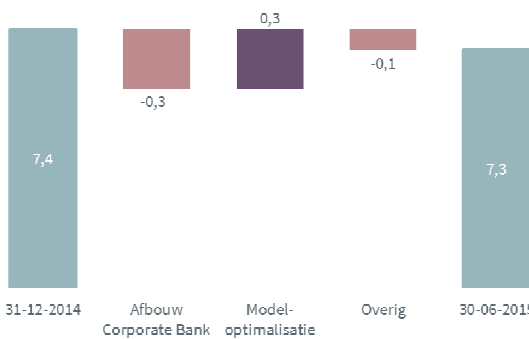
In H1 2015 is de kapitaalbasis stevig en is de fundingmix verder versterkt.

(x € miljoen)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
Risicogewogen activa	7.313	7.356	-1%	8.137	-10%
Common Equity Tier I-ratio (%) <sup>12</sup>	13,7	13,6		12,7	
Tier I-ratio (%) <sup>12</sup>	13,7	13,6		12,7	
Total Capital-ratio (%) <sup>12</sup>	14,3	14,3		13,4	

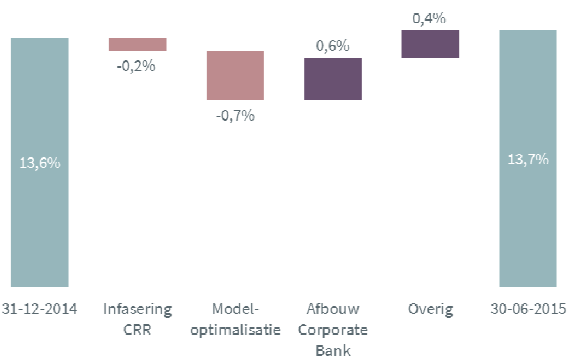
**KAPITAALMANAGEMENT**

De phase-in Common Equity Tier I-ratio<sup>13</sup> is met 13,7% ultimo H1 2015 fractioneel hoger dan ultimo 2014. Dit weerspiegelt de sterke kapitaalpositie van Van Lanschot. De reductie van de risicogewogen activa door de afbouw bij Corporate Banking had een positieve impact op de ratio (+ 0,6%-punt), terwijl modelaanpassingen een negatieve impact hadden (- 0,7%-punt). Voor de tweede helft van 2015 verwachten we dat de Common Equity Tier I-ratio beperkt zal toenemen, mede door de aangekondigde verkoop van een portefeuille non-performing vastgoedleningen.

**Risicogewogen activa**  
€ miljard



**Common Equity Tier I-ratio**  
%



**LIQUIDITEIT EN FUNDING**

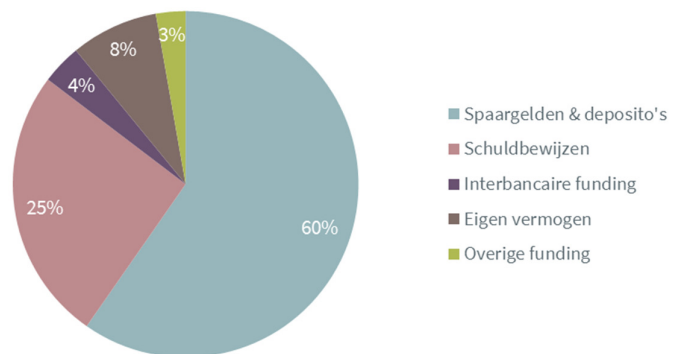
De funding- en liquiditeitspositie blijft onverminderd stevig. De doelstelling blijft om door middel van fundingdiversificatie zowel toegang te houden tot de retail- als de kapitaalmarkt. De fundingratio is ultimo H1 2015 licht gedaald tot 94,4% (ultimo 2014: 96,1%) als gevolg van de sterkere daling van spaargelden en deposito's (-6%) ten opzichte van de kredietportefeuille (-5%).

Ultimo H1 2015 had Van Lanschot een ruime liquiditeitspositie. In H1 2015 zijn de spaargelden en deposito's per saldo met € 0,7 miljard gedaald. Deze daling volgt op verlaging van onze spaarrente als uitvloeisel van onze fundingstrategie. De focus blijft op het behoud van klanten met een Private Banking-profiel.

Van Lanschot heeft in april met succes een 7-jaars Conditional Pass-Through Covered Bond van € 500 miljoen met een coupon van 0,275% geplaatst. Als onderdeel van haar algemene fundingactiviteiten heeft Van Lanschot met deze transactie nieuwe kapitaalmarktfinanciering met een langere looptijd aangetrokken. De transactie leidt tot een verdere versterking en diversificatie van haar fundingprofiel.

**Fundingmix per 30-06-2015**

100% = € 16,5 miljard



<sup>12</sup> Per 31-12-2014 ratio's inclusief ingehouden winst en per 30-06-2014 en 30-06-2015 exclusief ingehouden winst.

<sup>13</sup> Dit betreft de Common Equity Tier I-ratio op 'phase-in'-basis exclusief ingehouden winst per 30-06-2015. Ultimo 2014 is de ratio inclusief ingehouden winst.



### BASEL III

De Basel III-regelgeving legt banken op het gebied van kapitaal en liquiditeit striktere eisen op. Onderdeel van de Basel III-richtlijnen zijn de fully loaded Common Equity Tier I-ratio, de Liquidity Coverage Ratio (LCR), de Net Stable Funding Ratio (NSFR) en een striktere definitie voor de leverageratio. De nieuwe normen worden gefaseerd geïmplementeerd in de periode 2014 tot 2018. De Basel III-regelgeving is nog niet gefinaliseerd. Ultimo H1 2015 waren de ratio's van Van Lanschot op basis van de thans bekende regelgeving:

	30-06-2015	Norm
Common Equity Tier I-ratio (fully loaded) (%) <sup>14</sup>	12,6	> 9,5
Leverageratio (fully loaded) (%)	5,3	> 3
Liquidity Coverage Ratio (%)	124,7	> 100
Net Stable Funding Ratio (%) <sup>15</sup>	115,5	> 100

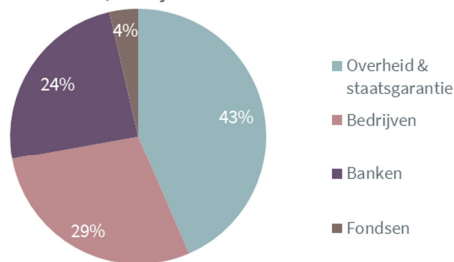
### BELEGGINGS- EN HANDELSPORTEFEUILLE

De totale beleggings- en handelsportefeuille<sup>16</sup> van Van Lanschot bedroeg ultimo H1 2015 € 3,5 miljard, tegen € 3,8 miljard per 31 december 2014. De beleggings- en handelsportefeuille is mede gedaald door de grotere afname van de spaargelden en deposito's ten opzichte van de krimp van de kredietportefeuille. In de portefeuille is het aandeel van banken en bedrijven toegenomen, terwijl de positie in overheidspapier is gereduceerd. De 'held-to-maturity-portefeuille' heeft ultimo H1 2015 een omvang van € 0,5 miljard en is daarmee nauwelijks van omvang en samenstelling veranderd ten opzichte van ultimo 2014.

De portefeuilles worden in het kader van asset- en liabilitymanagement met name aangehouden voor liquiditeitsdoeleinden en bevatten daarom vooral instrumenten met een laag risico en die zeer liquide zijn. De onderverdeling van de portefeuille ultimo juni 2015 naar tegenpartij, naar land en naar ratingklasse staan in de volgende grafieken.

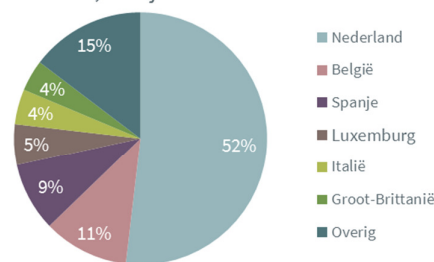
**Beleggings- en handelsportefeuille naar tegenpartij per 30-06-2015**

100% = € 3,5 miljard



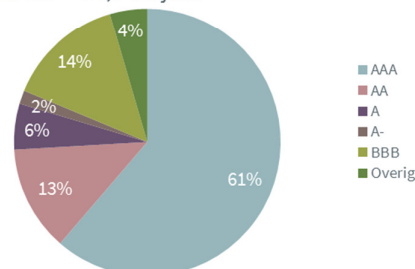
**Beleggings- en handelsportefeuille naar land per 30-06-2015**

100% = € 3,5 miljard



**Beleggings- en handelsportefeuille naar rating per 30-06-2015**

100% = € 3,5 miljard



<sup>14</sup> Deze norm bestaat uit de volgende buffers: standaard (4,5%), 'conservation buffer' (2,5%), 'countercyclical' (tussen 0% en 2,5%).

<sup>15</sup> De stand per 30-06-2015 is gebaseerd op Basel III: Net Stable Funding Ratio (bcbs 295).

<sup>16</sup> De beleggings- en handelsportefeuille bestaat uit het saldo van beleggingen voor verkoop beschikbaar, financiële vorderingen handelsactiviteiten, financiële activa aangehouden tot einde looptijd en financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening.

**CLIENT ASSETS**

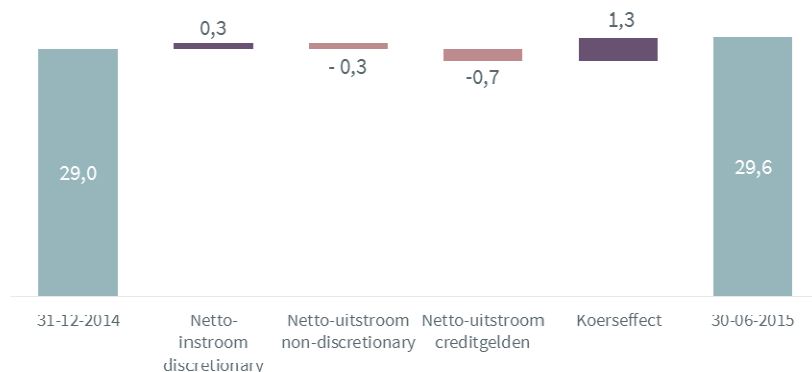
(x € miljard)	30-06-2015	31-12-2014		30-06-2014	
<b>Client assets</b>	<b>58,6</b>	<b>57,5</b>	<b>2%</b>	<b>56,1</b>	<b>4%</b>
Assets under management	48,7	46,9	4%	45,5	7%
Spaargelden & deposito's	9,9	10,6	-7%	10,6	-7%
<b>Client assets<sup>17</sup></b>	<b>58,6</b>	<b>57,5</b>	<b>2%</b>	<b>56,1</b>	<b>4%</b>
Private Banking	29,6	29,0	2%	28,9	2%
Asset Management	28,2	27,6	2%	26,3	7%
Corporate Banking	0,8	0,9	-11%	0,9	-11%
<b>Assets under management</b>	<b>48,7</b>	<b>46,9</b>	<b>4%</b>	<b>45,5</b>	<b>7%</b>
Assets under discretionary management	37,0	35,7	4%	34,1	9%
Assets under non-discretionary management	11,7	11,2	4%	11,4	3%
<b>Spaargelden &amp; deposito's</b>	<b>9,9</b>	<b>10,6</b>	<b>-7%</b>	<b>10,6</b>	<b>-7%</b>
Spaargelden	9,0	8,9	1%	8,5	6%
Deposito's	0,9	1,7	-47%	2,1	-57%

**PRIVATE BANKING**

De client assets van Private Banking zijn in H1 2015 toegenomen met € 0,6 miljard tot € 29,6 miljard. De assets under management stegen 7% tot € 20,7 miljard. Binnen assets under discretionary management is een instroom van € 0,3 miljard gerealiseerd. De assets under non-discretionary management laat een uitstroom van € 0,3 miljard zien die zich hoofdzakelijk voordeed bij Zelf Beleggen (*execution only*). Door een verlaging van spaartarieven, als uitvloeisel van onze fundingstrategie, is in H1 2015 een daling van creditgelden van € 0,7 miljard gerealiseerd. Per eind juni 2015 bedraagt het aandeel van assets under discretionary management 43% van de totale assets under management.

**Ontwikkeling client assets Private Banking**

€ miljard



<sup>17</sup> Vanaf 2015 wordt € 0,2 miljard creditgeld (onderdeel van Kempen-balans) bij Asset Management gerapporteerd als onderdeel van client assets. De vergelijkbare cijfers per 31-12-2014 en 30-6-2014 zijn aangepast; dit leidt tot een verschuiving van respectievelijk € 0,1 miljard en € 0,2 miljard creditgeld van Private Banking naar Asset Management ten opzichte van de eerder gerapporteerde cijfers. Daarnaast wordt vanaf 2015 de AuM van Corporate Banking-klanten gerapporteerd bij Corporate Banking, waar dit eerder bij Private Banking stond vermeld. Dit leidt tot verschuiving per 31-12-2014 van € 0,1 miljard van Private Banking naar Corporate Banking.





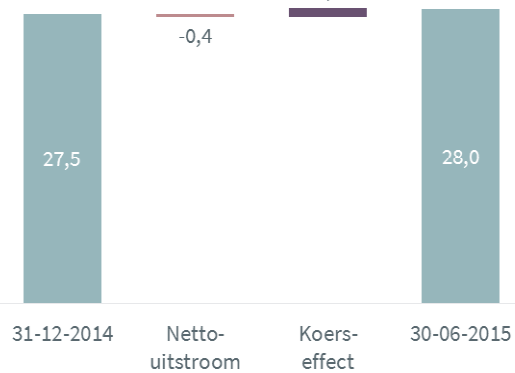
### ASSET MANAGEMENT

De assets under management van het segment Asset Management stegen met 2% van € 27,5 miljard naar € 28,0 miljard. Deze stijging is voornamelijk toe te rekenen aan het gerealiseerde koerseffect van € 0,9 miljard.

De beleggingsstrategie gericht op bedrijfsobligaties realiseerde instroom van (nieuwe) klanten, mede in vervolg op het verkrijgen van een Gold-rating van Morningstar voor het Kempen (Lux) Euro Credit Fund in november 2014. Een aantal andere strategieën kende uitstroom, doordat institutionele klanten kozen voor herschikking van hun portefeuilles in reactie op marktontwikkelingen en -verwachtingen.

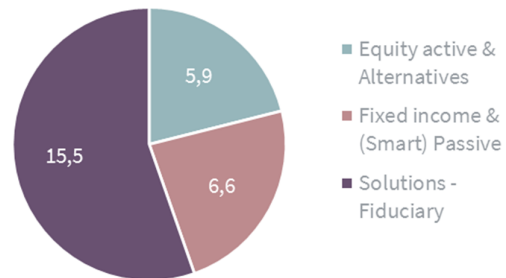
#### Ontwikkeling AuM Asset Management

€ miljard



#### Samenstelling AuM per type

€ miljard





## BESTUURDERSVERKLARING

De Raad van Bestuur verklaart hierbij dat, voorzover haar bekend, de halfjaarrekening, opgesteld overeenkomstig IAS 34 (Interim Financial Reporting), een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van F. van Lanschot Bankiers NV en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft van de informatie vereist krachtens art. 5:25d leden 8 en 9 van de Wet op het Financieel Toezicht.

's-Hertogenbosch, 31 augustus 2015

Raad van Bestuur

Karl Guha, voorzitter

Constant Korthout

Richard Bruens

Arjan Huisman

## DISCLAIMER

### **Disclaimer en voorbehoud inzake uitspraken die een verwachting bevatten**

In dit document kunnen verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen zijn opgenomen. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op de huidige informatie en veronderstellingen van het management van Van Lanschot met betrekking tot bekende en onbekende risico's, ontwikkelingen en onzekerheden. De uitspraken over verwachtingen betreffen geen vaststaande feiten en zijn onderhevig aan risico's, ontwikkelingen en onzekerheden. De feitelijke resultaten kunnen hiervan aanzienlijk afwijken als gevolg van de risico's, ontwikkelingen en onzekerheden die verband houden met de verwachtingen van Van Lanschot ten aanzien van, onder andere, maar niet gelimiteerd tot, inschattingen met betrekking tot batengroei, kostenontwikkeling, (macro)economisch klimaat, politieke en marktontwikkelingen, handelingen van toezichhoudende, regelgevende en private instanties en juridische en fiscale ontwikkelingen. Van Lanschot benadrukt dat de verwachtingen enkel van kracht zijn op de specifieke data waarop deze zijn geuit en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor of verplichting tot het herzien of bijwerken van enige informatie naar aanleiding van nieuwe informatie of veranderingen in beleid, ontwikkelingen, verwachtingen en dergelijke.

Op de cijfers die in het document zijn genoemd heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden. Dit document is geen (uitnodiging tot het doen van een) aanbod tot het (ver)kopen of anderszins verkrijgen van of inschrijven op financiële instrumenten en is geen advies of aanbeveling om enige handeling te verrichten of na te laten.

# Geconsolideerde balans per 30 juni 2015

€ duizend

		30-6-2015	31-12-2014	30-6-2014
<b>Activa</b>				
Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken	1	1.196.082	1.156.985	1.072.152
Financiële activa handelsactiviteiten		48.338	43.153	57.385
Vorderingen op bankiers		227.954	449.125	474.420
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	2	733.057	1.309.524	1.250.174
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	3	2.200.348	1.952.731	1.677.328
Beleggingen aangehouden tot einde looptijd	4	528.690	533.708	424.486
Kredieten en vorderingen private en publieke sector	5	10.432.029	11.021.107	11.929.097
Derivaten (vorderingen)	6	335.022	275.093	227.456
Beleggingen in deelnemingen equitymethode		53.520	50.679	41.253
Materiële vaste activa	7	73.679	76.392	84.894
Goodwill en overige immateriële activa	8	149.672	153.471	165.837
Acute belastingvorderingen		1.297	1.258	1.246
Latente belastingvorderingen		49.708	59.831	74.259
Groep activa aangehouden voor verkoop	9	276.778	-	-
Overige activa		163.602	176.381	214.094
<b>Totaal activa</b>		<b>16.469.776</b>	<b>17.259.438</b>	<b>17.694.081</b>
<b>Passiva</b>				
Financiële verplichtingen handelsactiviteiten		251	71	3.981
Verplichtingen aan bankiers	10	612.659	879.972	1.137.541
Verplichtingen private en publieke sector	11	9.903.024	10.586.250	10.570.015
Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	12	771.148	705.912	537.733
Derivaten (verplichtingen)	6	307.663	381.313	367.158
Uitgegeven schuldbewijzen	13	3.329.961	3.073.410	3.364.241
Voorzieningen	14	20.222	21.256	105.048
Acute belastingverplichtingen		397	507	15.468
Latente belastingverplichtingen		4.724	10.095	10.690
Overige passiva		123.655	215.402	224.769
Achtergestelde schulden	15	120.226	121.415	123.491
<b>Totaal verplichtingen</b>		<b>15.193.930</b>	<b>15.995.603</b>	<b>16.460.135</b>
Aandelenkapitaal		40.000	40.000	40.000
Agioreserve		247.396	247.396	247.396
Overige reserves	16	910.187	819.194	845.032
Onverdeelde winst toekomstend aan aandeelhouder		30.607	99.001	46.504
<b>Eigen vermogen toekomstend aan aandeelhouder</b>		<b>1.228.190</b>	<b>1.205.591</b>	<b>1.178.932</b>
Uitgegeven eigenvermogensinstrumenten		27.250	27.250	36.013
Onverdeelde winst toekomstend aan uitgegeven eigenvermogensinstrumenten		492	1.110	566
<b>Eigen vermogen toekomstend aan uitgegeven eigenvermogensinstrumenten</b>		<b>27.742</b>	<b>28.360</b>	<b>36.579</b>
Overige belangen van derden		17.047	21.287	16.066
Onverdeelde winst toekomstend aan overige belangen van derden		2.867	8.597	2.369
<b>Eigen vermogen toekomstend aan overige belangen van derden</b>		<b>19.914</b>	<b>29.884</b>	<b>18.435</b>
<b>Eigen vermogen</b>		<b>1.275.846</b>	<b>1.263.835</b>	<b>1.233.946</b>
<b>Totaal passiva</b>		<b>16.469.776</b>	<b>17.259.438</b>	<b>17.694.081</b>
Voorwaardelijke schulden		93.564	115.564	132.531
Onherroepelijke faciliteiten		308.471	541.373	434.888
<b>Niet uit de balans blijvende verplichtingen en risico's</b>		<b>402.035</b>	<b>656.937</b>	<b>567.419</b>

De bij de balansposten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting.

# Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar 2015

€ duizend

		H1 2015	H2 2014	H1 2014
<b>Inkomsten uit operationele activiteiten</b>				
Interestbaten		291.254	348.051	387.346
Interestlasten		189.638	241.557	281.370
<b>Interest</b>	17	<b>101.616</b>	<b>106.494</b>	<b>105.976</b>
Opbrengsten uit deelnemingen volgens equitymethode		3.988	2.969	33.624
Overige opbrengsten uit effecten en deelnemingen		5.519	10.290	8.393
<b>Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	18	<b>9.507</b>	<b>13.259</b>	<b>42.017</b>
Provisiebaten		144.708	130.505	117.835
Provisielasten		3.743	3.904	4.117
<b>Provisies</b>	19	<b>140.965</b>	<b>126.601</b>	<b>113.718</b>
<b>Resultaat uit financiële transacties</b>	20	<b>21.580</b>	<b>7.910</b>	<b>34.061</b>
<b>Overige inkomsten</b>	21	<b>3.101</b>	<b>6.876</b>	<b>9.285</b>
<b>Totaal inkomsten uit operationele activiteiten</b>		<b>276.769</b>	<b>261.140</b>	<b>305.057</b>
<b>Lasten</b>				
Personeelskosten	22	111.298	39.493	112.176
Andere beheerskosten	23	77.789	76.014	86.944
<b>Personeels- en andere beheerskosten</b>		<b>189.087</b>	<b>115.507</b>	<b>199.120</b>
<b>Afschrijvingen</b>		<b>8.276</b>	<b>11.330</b>	<b>11.181</b>
<b>Bedrijfslasten</b>		<b>197.363</b>	<b>126.837</b>	<b>210.301</b>
Toevoegingen aan de kredietvoorziening		31.925	40.513	35.485
Overige bijzondere waardeverminderingen		2.808	14.863	4.668
<b>Bijzondere waardeverminderingen</b>	24	<b>34.733</b>	<b>55.376</b>	<b>40.153</b>
<b>Totaal lasten</b>		<b>232.096</b>	<b>182.213</b>	<b>250.454</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belastingen</b>		<b>44.673</b>	<b>78.927</b>	<b>54.603</b>
<b>Belastingen</b>		<b>10.707</b>	<b>19.658</b>	<b>5.164</b>
<b>Nettoresultaat</b>		<b>33.966</b>	<b>59.269</b>	<b>49.439</b>
Waarvan toekomend aan aandeelhouder		30.607	52.497	46.504
Waarvan toekomend aan uitgegeven eigenvermogensinstrumenten		492	544	566
Waarvan toekomend aan overige belangen van derden		2.867	6.228	2.369
Nettoresultaat per aandeel (€)	25	76,52	131,24	116,26
Dividend per aandeel (€)		-	-	-

De bij de winst-en-verliesposten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting.

# Geconsolideerd overzicht gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten over het eerste halfjaar 2015

€ duizend

	H1 2015	H1 2014
<b>Nettoresultaat (volgens de winst-en-verliesrekening)</b>	<b>33.966</b>	<b>49.439</b>
<b>Ongerealiseerde resultaten</b>		
<b>Ongerealiseerde resultaten die in toekomstige periodes vrijvallen in de winst-en-verliesrekening</b>		
Ongerealiseerde resultaten via de herwaarderingsreserve		
Herwaardering beleggingen in eigenvermogensinstrumenten	2.576	-488
Herwaardering beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten	-8.743	38.260
Gerealiseerd beleggingsresultaat eigenvermogensinstrumenten	-948	-1.708
Gerealiseerd beleggingsresultaat vreemdvermogensinstrumenten	-10.755	-22.604
Belasting hierover	4.993	-3.792
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten via de herwaarderingsreserve</b>	<b>-12.877</b>	<b>9.668</b>
Ongerealiseerde resultaten uit waardeveranderingen derivaten (kasstroomhedges)		
Waardevermeerderingen derivaten direct toegevoegd aan het eigen vermogen	5.257	271
Waardeverminderingen derivaten direct onttrokken aan het eigen vermogen	-3.182	-1.900
Belasting hierover	-519	407
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten uit waardeveranderingen derivaten (kasstroomhedges)</b>	<b>1.556</b>	<b>-1.222</b>
Ongerealiseerde resultaten uit omrekeningsverschillen vreemde valuta	1.821	-580
Belasting hierover	-	-
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten uit omrekeningsverschillen vreemde valuta</b>	<b>1.821</b>	<b>-580</b>
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten die in toekomstige periodes vrijvallen in de winst-en-verliesrekening</b>	<b>-9.500</b>	<b>7.866</b>
<b>Ongerealiseerde resultaten die niet in toekomstige periodes vrijvallen in de winst-en-verliesrekening</b>		
Ongerealiseerde resultaten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen		
Ongerealiseerde resultaten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen	-	-83.791
Belasting hierover	-	20.947
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen</b>	<b>-</b>	<b>-62.844</b>
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten die niet in toekomstige periodes vrijvallen in de winst-en-verliesrekening</b>	<b>-</b>	<b>-62.844</b>
<b>Totaal ongerealiseerde resultaten</b>	<b>-9.500</b>	<b>-54.978</b>
<b>Totaal gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten</b>	<b>24.466</b>	<b>-5.539</b>
Waarvan toekomstend aan aandeelhouder	21.107	-8.474
Waarvan toekomstend aan uitgegeven eigenvermogensinstrumenten	492	566
Waarvan toekomstend aan overige belangen van derden	2.867	2.369

# Geconsolideerd verloopoverzicht eigen vermogen over het eerste halfjaar 2015

€ duizend

Eigen vermogen toekomend aan de houder van eigenvermogensinstrumenten van F. van Lanschot Bankiers NV							30-6-2015
	Aandelen- kapitaal	Agio- reserve	Overige Reserves	On- verdeelde winst	Totaal eigen vermogen toekomend aan aandeel- houder	Eigen vermogen toe- komend aan derden	Totaal eigen vermogen
<b>Stand per 1 januari 2015</b>	<b>40.000</b>	<b>247.396</b>	<b>819.194</b>	<b>99.001</b>	<b>1.205.591</b>	<b>58.244</b>	<b>1.263.835</b>
Nettowinst (volgens winst- en-verliesrekening)	-	-	-	30.607	<b>30.607</b>	3.359	<b>33.966</b>
Totaal ongerealiseerde resultaten	-	-	-9.500	-	<b>-9.500</b>	-	<b>-9.500</b>
<b>Totaal gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten</b>	-	-	<b>-9.500</b>	<b>30.607</b>	<b>21.107</b>	<b>3.359</b>	<b>24.466</b>
Uitoefening opties	-	-	1.226	-	<b>1.226</b>	-	<b>1.226</b>
Winstbestemming	-	-	99.001	-99.001	-	-	<b>0</b>
Dividenden	-	-	-	-	-	-7.390	<b>-7.390</b>
Overige mutaties	-	-	266	-	<b>266</b>	-	<b>266</b>
Verwerving/mutatie van minderheids- belangen	-	-	-	-	-	-6.557	<b>-6.557</b>
<b>Stand per 30 juni 2015</b>	<b>40.000</b>	<b>247.396</b>	<b>910.187</b>	<b>30.607</b>	<b>1.228.190</b>	<b>47.656</b>	<b>1.275.846</b>

## Geconsolideerd verloopoverzicht eigen vermogen over het eerste halfjaar 2014

€ duizend

Eigen vermogen toekomend aan de houder van eigenvermogensinstrumenten van F. van Lanschot Bankiers NV							30-6-2014
	Aandelen- kapitaal	Agio- reserve	Overige Reserves	On- verdeelde winst	Totaal eigen vermogen toekomend aan aandeel- houder	Eigen vermogen toe- komend aan derden	Totaal eigen vermogen
<b>Stand per 1 januari 2014</b>	<b>40.000</b>	<b>247.396</b>	<b>869.873</b>	<b>29.225</b>	<b>1.186.494</b>	<b>55.479</b>	<b>1.241.973</b>
Nettowinst (volgens winst- en-verliesrekening)	-	-	-	46.504	<b>46.504</b>	2.935	<b>49.439</b>
Totaal ongerealiseerde resultaten	-	-	-54.978	-	<b>-54.978</b>	-	<b>-54.978</b>
<b>Totaal gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten</b>	-	-	<b>-54.978</b>	<b>46.504</b>	<b>-8.474</b>	<b>2.935</b>	<b>-5.539</b>
Uitoefening opties	-	-	932	-	<b>932</b>	-	<b>932</b>
Winstbestemming Inkoop	-	-	29.225	-29.225	-	-	-
eigenvermogensinstrumenten	-	-	-	-	-	-50	<b>-50</b>
Dividenden	-	-	-	-	-	-4.764	<b>-4.764</b>
Overige mutaties	-	-	-20	-	<b>-20</b>	-	<b>-20</b>
Verwerving/mutatie van minderheids- belangen	-	-	-	-	-	1.414	<b>1.414</b>
<b>Stand per 30 juni 2014</b>	<b>40.000</b>	<b>247.396</b>	<b>845.032</b>	<b>46.504</b>	<b>1.178.932</b>	<b>55.014</b>	<b>1.233.946</b>

## Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het eerste halfjaar 2015

€ duizend

	H1 2015	H1 2014
<b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>		
Bedrijfsresultaat voor belastingen	44.673	54.603
Aanpassingen voor		
- Afschrijvingen	8.310	11.109
- Kosten aandelenplannen	1.016	1.055
- Waarderingsresultaten deelnemingen equitymethode	-3.988	-6.807
- Waarderingsresultaten financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	94.627	-54.633
- Waarderingsresultaten financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	14.954	14.554
- Waarderingsresultaten derivaten (vorderingen en verplichtingen)	-38.302	24.804
- Bijzondere waardeverminderingen	34.733	40.153
- Wijzigingen in voorzieningen	-607	-7.363
<b>Kasstroom verkregen uit operationele activiteiten</b>	<b>155.416</b>	<b>77.475</b>
Nettomutatie in operationele activa en passiva		
- Financiële activa/verplichtingen handelsactiviteiten	-10.145	-7.119
- Vorderingen op/verplichtingen aan bankiers	-25.218	-70.432
- Kredieten en vorderingen/verplichtingen private en publieke sector	-427.152	836.798
- Derivaten (vorderingen en verplichtingen)	-79.460	31.449
- Onttrekkingen uit reorganisatievoorziening en overige voorzieningen	-427	-7.290
- Overige activa en passiva	-82.280	-87.403
- Betaalde vennootschapsbelasting	-1.630	-230
- Ontvangen dividenden	2.038	2.522
<b>Totale mutatie passiva en activa</b>	<b>-624.274</b>	<b>698.295</b>
<b>Nettokasstroom aangewend voor operationele activiteiten</b>	<b>-468.858</b>	<b>775.770</b>
<b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>		
Investerings en aankopen		
- Beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten	-2.967.901	-2.495.505
- Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten	-9.831	-46
- Beleggingen in deelnemingen equitymethode	-61	-20
- Materiële vaste activa	-2.868	-8.081
- Goodwill en overige immateriële activa	-14	-1.363
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen		
- Beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten	3.165.269	1.130.500
- Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten	32.551	1.133
- Beleggingen in deelnemingen equitymethode	649	8.505
- Materiële vaste activa	1.060	2.356
- Goodwill en overige immateriële activa	-	2.047
Ontvangen dividenden	2.380	4.294
<b>Nettokasstroom aangewend voor investeringsactiviteiten</b>	<b>221.234</b>	<b>-1.356.180</b>

Vervolg op de volgende pagina



## Geconsolideerd kasstroomoverzicht over het eerste halfjaar 2015 (vervolg)

€ duizend

	H1 2015	H1 2014
<b>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>		
Uitgifte opties	219	-
Uitgegeven eigenvermogensinstrumenten	-	-50
Overige belangen van derden	-8.582	1.414
Aflossingen achtergestelde schulden	-1.113	-4.651
Ontvangsten uit schuldbewijzen	509.716	202.095
Aflossingen schuldbewijzen	-236.227	-694.337
Ontvangsten uit financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	94.717	224.861
Aflossingen financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	-44.435	-59.315
Betaald dividend	-7.390	-4.764
<b>Nettokasstroom aangewend voor financieringsactiviteiten</b>	<b>306.905</b>	<b>-334.747</b>
<b>Nettomutatie in liquide middelen en tegoeden bij centrale banken</b>	<b>59.281</b>	<b>-915.157</b>
Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken per 1 januari *	1.121.931	1.986.037
Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken per 30 juni *	1.181.212	1.070.880
<b>Aanvullende toelichting</b>		
Kasstroom uit hoofde van interestontvangsten	298.531	376.352
Kasstroom uit hoofde van interestbetalingen	245.678	332.089

\* Onder Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken zijn tevens de direct opeisbare vorderingen en verplichtingen bankiers inbegrepen.

## Samenvatting van de belangrijkste waarderingsgrondslagen

### Algemeen

F. van Lanschot Bankiers NV is een gespecialiseerde en onafhankelijke wealth manager, die zich richt op behoud en opbouw van vermogen voor haar klanten. F. van Lanschot Bankiers NV is een 100% dochtermaatschappij van Van Lanschot NV. Het adres van F. van Lanschot Bankiers NV (hierna Van Lanschot) is Hooze Steenweg 29, 5211 JN 's-Hertogenbosch. Van Lanschot is een naar Nederlands recht opgerichte Naamloze Vennootschap.

### Grondslagen voor financiële verslaggeving

Het geconsolideerde halfjaarbericht van Van Lanschot is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, Interim Financial Reporting. Dit halfjaarbericht bevat niet alle financiële informatie zoals opgenomen in de jaarrekening. Het geconsolideerde halfjaarbericht dient derhalve gelezen te worden in samenhang met de jaarrekening van Van Lanschot per 31 december 2014. Er heeft geen accountantscontrole plaatsgevonden op dit halfjaarbericht. Alle bedragen luiden in duizenden euro's tenzij anders vermeld.

### Continuïteit

De Raad van Bestuur heeft onderzocht in hoeverre de bank de mogelijkheden heeft haar bedrijfsactiviteiten voort te zetten en heeft hierbij geconcludeerd dat de bank de mogelijkheden heeft haar activiteiten te blijven ontplooien in de voorzienbare toekomst. Daarnaast zijn bij de Raad van Bestuur geen materiële onzekerheden bekend die zouden kunnen leiden tot significante twijfel over de mogelijkheden van de bank om op continuïteitsbasis te blijven functioneren. Op basis hiervan is de geconsolideerde halfjaarrekening opgesteld.

### Schattingonzekerheden

Bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van Van Lanschot is gebruikgemaakt van schattingen en veronderstellingen die belangrijke gevolgen hebben voor de in het halfjaarbericht opgenomen bedragen. De schattingen en veronderstellingen zijn gebaseerd op de meest recente informatie. De werkelijke bedragen kunnen in de toekomst afwijken van deze schattingen en veronderstellingen.

#### *Bepaling van de reële waarde*

De reële waarden van financiële instrumenten zijn, voor zover deze beschikbaar zijn en sprake is van een actieve markt, gebaseerd op beurskoersen per balansdatum. Voor financiële activa wordt de biedprijs gehanteerd, voor financiële verplichtingen de laatprijs. De reële waarden van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt worden bepaald op basis van kasstroom- en (optie)waarderingsmodellen. Deze modellen zijn gebaseerd op de per balansdatum bekende marktomstandigheden. Schattingen hebben voornamelijk betrekking op toekomstige kasstromen en disconteringsvoeten.

#### *Bijzondere waardeverminderingen*

Tenminste jaarlijks wordt voor alle activa beoordeeld of er objectieve indicatoren zijn die duiden op een bijzondere waardevermindering. Objectieve indicatoren worden vastgesteld bij sterk gewijzigde marktomstandigheden in bijvoorbeeld beurs- en valutakoersen en rentestanden. Indien oninbare financiële activa na het afboeken toch kasstromen genereren, worden deze rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Bijzondere waardeverminderingen worden bepaald aan de hand van het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening onder de post Bijzondere waardeverminderingen.

#### *Bijzondere waardeverminderingen Kredieten en vorderingen private en publieke sector*

Bij de bepaling van bijzondere waardeverminderingen wordt onderscheid gemaakt naar posten waarbij sprake is van een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering en posten waarvoor geen objectieve aanwijzing voor bijzondere waardeverminderingen aanwezig is.

Objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen zijn aanzienlijke financiële problemen van de klant, wanbetaling met betrekking tot rentebetalingen en aflossingen, en waarschijnlijkheid van faillissement of een andere financiële reorganisatie van de klant. Voor alle posten waarbij sprake is van een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige kasstromen die op basis van de Discounted-CashFlowmethode (DCF-methode) contant worden gemaakt. Veronderstellingen die hierbij gebruikt worden zijn de inschatting van de (executie)waarde van zekerheden, de inschatting van nog te ontvangen betalingen, de inschatting van de timing van deze betalingen en de disconteringsvoet. Aangezien sprake is van een verlieslijdende gebeurtenis en onder IFRS geen rekening mag worden gehouden met toekomstige verlieslijdende gebeurtenissen, speelt waarschijnlijkheid geen rol in de bepaling van de individuele waardeverminderingen, anders dan in de verwachtingen ten aanzien van kasstromen.

Kredieten waarvoor geen objectieve aanwijzing voor bijzondere waardevermindering aanwezig is, worden meegenomen in de collectieve assessment Incurred But Not Reported (IBNR). De waardeverminderingen die hebben plaatsgevonden per rapportagedatum waar de bank als gevolg van een informatieachterstand nog geen weet van heeft, worden op basis van het product van Probability of Default (PD), Exposure at Default (EAD), Loss Given Default (LGD) en de confirmation period ingeschat. De confirmation period is het aantal kwartalen dat er sprake is van informatieachterstand (minimaal 0, maximaal 4).

Indien een actief definitief oninbaar wordt, wordt de reeds gevormde voorziening afgeboekt ten laste van de betreffende balanspost.

#### *Bijzondere waardeverminderingen geherstructureerde financieringen*

Van Lanschot streeft er naar indien sprake is van bijzondere waardevermindering kredieten te herstructureren om zo uitwinning van het onderpand te voorkomen. Dit kan door het verlengen van de contractuele einddatum of het overeenkomen van nieuwe leningcondities. De methodiek voor bepaling van de bijzondere waardeverminderingen is identiek aan die van niet-geherstructureerde financieringen.

#### *Bijzondere waardeverminderingen beleggingen in eigenvermogensinstrumenten*

Bij beleggingen in eigenvermogensinstrumenten is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de kostprijs de realiseerbare waarde duurzaam overtreft, dat wil zeggen dat de realiseerbare waarde langdurig of significant lager is dan de kostprijs. Bij voor verkoop beschikbare beleggingen wordt een eventuele herwaardering in het eigen vermogen eerst afgeboekt. Een waardevermeerdering die optreedt na een duurzame waardevermindering wordt hierbij als een (nieuwe) herwaardering behandeld en opgenomen in het eigen vermogen.

#### *Bijzondere waardeverminderingen beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten*

Beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen indien objectieve aanwijzingen bestaan voor financiële problemen bij de tegenpartij, het wegvallen van een markt of andere aanwijzingen. Bij voor verkoop beschikbare beleggingen wordt een eventuele herwaardering in het eigen vermogen eerst afgeboekt. Indien in de periode daarna de bijzondere waardevermindering van voor verkoop beschikbare vreemdvermogensinstrumenten afneemt en de afname objectief kan worden toegeschreven aan een gebeurtenis die zich na de afwaardering heeft voorgedaan, wordt de bijzondere waardevermindering teruggenomen via de winst-en-verliesrekening.

#### *Bijzondere waardeverminderingen niet-financiële activa*

De realiseerbare waarde van niet-financiële activa is de hoogste van de reële waarde van een actief, onder verrekening van verkoopkosten, en de bedrijfswaarde. De reële waarde, onder verrekening van verkoopkosten, is de prijs die ontvangen zou worden bij verkoop van een actief of betaald zou moeten worden bij het overdragen van een verplichting in een ordelijke transactie tussen marktpartijen op de waardingsdatum. Om bijzondere waardeverminderingen te kunnen bepalen, worden individuele activa ingedeeld op het laagste niveau waarop kasstromen te identificeren zijn (kasstroomgenererende eenheden). Niet-financiële activa, anders dan betaalde goodwill, die aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn geweest, worden jaarlijks beoordeeld voor mogelijke terugboeking van de waardevermindering. Voor niet-financiële activa, anders dan betaalde goodwill, vindt jaarlijks een toetsing op bijzondere waardeverminderingen plaats door na te gaan of aanwijzingen bestaan dat deze activa aan bijzondere waardeverminderingen onderhevig zijn.

Op goodwill wordt jaarlijks een impairmenttest uitgevoerd om vast te stellen of een bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden.

#### *Latente belastingvorderingen*

Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien het waarschijnlijk is dat in de nabije toekomst fiscale winsten worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen. Bij de bepaling van toekomstige fiscale winsten is gebruikgemaakt van schattingen daar deze aan onzekerheid onderhevig zijn.

#### *Overnames*

Bij acquisities dient de reële waarde van de verkregen activa (inclusief verworven immateriële vaste activa en goodwill), verplichtingen en niet in de balans opgenomen verplichtingen te worden bepaald. Hierbij wordt gebruikgemaakt van schattingen, met name voor die posten die niet worden verhandeld op een actieve markt.

#### *Actuariële veronderstellingen voorzieningen*

Voor de bepaling van de pensioenverplichtingen wordt gebruikgemaakt van actuariële berekeningen. Bij actuariële berekeningen worden veronderstellingen gemaakt over onder andere de disconteringsvoet, toekomstige salarisontwikkelingen en rendementen op beleggingen. Deze veronderstellingen zijn aan onzekerheid onderhevig.

### **IFRS-standaarden**

Per 1 januari 2015 zijn de volgende nieuwe of gewijzigde standaarden of interpretaties verplicht die invloed hebben op de halfjaarrekening 2015 van Van Lanschot.

#### *IAS 19 Toegezegd-pensioenregelingen: werknemersbijdragen*

Met deze wijziging wordt beoogd de administratieve verwerking van bijdragen van werknemers of derden in verband met toegezegd-pensioenregelingen te vereenvoudigen en te verduidelijken. De wijziging is van toepassing op boekjaren die beginnen op of na 1 juli 2014. De wijziging heeft geen impact voor Van Lanschot.

#### *Verbeteringen 2010-2012 cycle*

De wijzigingen zijn van toepassing op boekjaren die beginnen op of na 1 juli 2014 en Van Lanschot past deze wijzigingen voor het eerst toe in het geconsolideerde halfjaarbericht 2015. De wijzigingen in de standaarden betreffen:

#### *IFRS 2 Op aandelen gebaseerde betalingen*

De wijziging verduidelijkt de definities 'voorwaarden gerelateerd aan prestatie' en 'voorwaarden gerelateerd aan de dienstperiode'. De wijziging dient prospectief te worden toegepast. De definities zijn in overeenstemming met de wijze waarop Van Lanschot de op aandelen gebaseerde betalingen bepaald en verwerkt, derhalve heeft deze wijziging geen impact.

#### *IFRS 3 Bedrijfscombinaties*

De wijziging verheldert dat alle voorwaardelijke activa en verplichtingen voortgekomen uit een bedrijfscombinatie na initiële opname gewaardeerd dienen te worden tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening ongeacht of deze onder de scope van IAS 39 vallen. De wijziging dient prospectief te worden toegepast en heeft geen impact voor Van Lanschot.

#### *IFRS 8 Operationele segmenten*

De wijziging geeft aan dat een entiteit de managementbeoordeling om twee of meer operationele segmenten te aggregeren tot één operationeel segment dient toe te lichten. Deze toelichting bevat een korte beschrijving van de geaggregeerde operationele segmenten en de economische kenmerken gebruikt bij het vaststellen dat de segmenten gelijkaardig zijn. Tevens omvat de wijziging dat de aansluiting van de gesegmenteerde activa met de totale activa alleen vereist is wanneer deze aansluiting aan de 'Chief Operating decision maker' wordt gerapporteerd, hetzelfde geldt voor de gesegmenteerde verplichtingen. Binnen Van Lanschot wordt deze rol vervuld door de Executive Board. De wijziging dient retrospectief te worden toegepast. De impact voor Van Lanschot is zeer beperkt omdat zij geen operationele segmenten aggregeert, de aansluiting van de segment activa en verplichtingen met de totale activa en verplichtingen wordt niet aan de Executive Board gerapporteerd en daardoor niet meer opgenomen in de toelichting Operationele segmenten.

#### *IAS 16 Materiële vaste activa en IAS 38 Immateriële activa*

De wijziging verduidelijkt de verschillende methode van herwaardering van activa naar marktwaarde door aanpassing van de boekwaarde naar marktwaarde van de activa of door proportionele aanpassing van de resterende boekwaarde en cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen. De wijziging dient retrospectief te worden toegepast. Van Lanschot heeft geen herwaarderingen verantwoord.

*Geen accountantscontrole toegepast*

#### *IAS 24 Gerelateerde partijen*

De wijziging geeft aan dat een management entiteit (een entiteit die inhuur van key management personeel verzorgt) voor de toelichting gerelateerde partijen gezien dient te worden als een gerelateerde partij. Bovendien dient een entiteit die gebruik maakt van een management entiteit de kosten voor management diensten toe te lichten. De wijziging dient retrospectief te worden toegepast. Dit is niet relevant voor Van Lanschot omdat zij geen gebruik maakt van inhuur van key management personeel van management entiteiten.

#### *Verbeteringen 2011-2013 cycle*

De wijzigingen zijn van toepassing op boekjaren die beginnen op of na 1 juli 2014 en Van Lanschot past deze wijzigingen voor het eerst toe in het geconsolideerde halfjaarbericht 2015. De wijzigingen in de standaarden betreffen:

#### *IFRS 3 Bedrijfscombinaties*

De wijziging geeft aan dat joint arrangements niet in scope zijn van IFRS 3, voor wat betreft de verantwoording in de financiële verslaggeving van de joint arrangement zelf. De wijziging dient prospectief te worden toegepast en heeft geen impact voor Van Lanschot.

#### *IFRS 13 Reële waarde*

De wijziging verduidelijkt dat de portefeuille-uitsluiting niet alleen van toepassing is voor financiële activa en passiva maar ook voor andere contracten binnen de scope van IAS 39. De wijziging dient prospectief te worden toegepast. Van Lanschot maakt geen gebruik van de portefeuille-uitsluiting.

#### *IAS 40 Vastgoedbeleggingen*

De beschrijving van ondersteunende diensten in IAS 40 maakt onderscheid tussen vastgoedbeleggingen en gebouwen in eigen gebruik. De wijziging geeft aan dat IFRS 3 gebruikt dient te worden om te bepalen of de transactie een aankoop van activa betreft of een bedrijfscombinatie. De wijziging dient prospectief te worden toegepast. De wijziging heeft geen impact voor Van Lanschot.

#### *IFRIC 21 Heffingen*

IFRIC 21 is van toepassing voor alle heffingen anders dan uitgaven binnen de scope van andere standaarden en boetes of overige sancties voor schending van wetgeving. IFRIC 21 geeft richtlijnen over de verantwoording van heffingen opgelegd door een overheid en is van toepassing op jaarrekeningen die aanvangen op of na 1 januari 2014. De Europese Unie heeft deze interpretatie in juni 2014 bekrachtigd. Voor EU vennootschappen is de interpretatie van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 17 juni 2014. Deze interpretatie heeft impact voor Van Lanschot omdat bepaalde verschuldigde heffingen niet meer pro rata over het gehele boekjaar worden verantwoord maar ineens op de peildatum van de heffing.

## Grondslagen voor consolidatie

### *Dochtermaatschappijen*

De geconsolideerde halfjaarrekening van F. van Lanschot Bankiers NV bevat de halfjaarrekeningen van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochtermaatschappijen. De halfjaarrekeningen van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochtermaatschappijen zijn opgesteld per 30 juni op basis van eenduidige waarderingsgrondslagen. Het boekjaar van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochtermaatschappijen is gelijk aan het kalenderjaar.

Dochtermaatschappijen (inclusief de geconsolideerde gestructureerde entiteiten) zijn deelnemingen waarover Van Lanschot beslissende zeggenschap heeft. Van Lanschot heeft beslissende zeggenschap over een entiteit wanneer Van Lanschot macht heeft over de deelneming en wordt blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt haar macht over de deelneming te gebruiken om de omvang van de opbrengsten van de entiteit te beïnvloeden. De beoordeling van de beslissende zeggenschap is gebaseerd op de feitelijke relatie tussen Van Lanschot en de entiteit. Van Lanschot neemt, onder andere, de bestaande en potentiële stemrechten in aanmerking. Een recht is een materieel recht als de houder ervan over de praktische mogelijkheid beschikt dat recht uit te oefenen.

Als de bestaande en potentiële stemrechten meer dan 50% bedragen is sprake van macht. Indien dit lager is dan 50% beoordeelt Van Lanschot of sprake is van macht op basis van contractuele overeenkomsten. Bij deze beoordeling wordt onderscheid gemaakt tussen wezenlijke rechten en beschermende rechten. Wezenlijke rechten zijn rechten waarmee direct invloed op de beschikkingsmacht van een onderneming kan worden uitgeoefend en die Van Lanschot beslissende zeggenschap over de deelneming geven. Voorbeelden zijn het recht om het bestuur te benoemen en te ontslaan en de omvang van de bestuurdersbeloning te bepalen. Beschermende rechten zijn rechten die het belang van een onderneming in een andere onderneming beschermen, maar niet direct de mogelijkheid geven om beschikkingsmacht uit te oefenen. Beschermende rechten geven Van Lanschot geen beslissende zeggenschap over de deelneming. Bij het aangaan van minderheidsbelangen neemt Van Lanschot in beginsel alleen beschermende rechten op in de contractuele overeenkomst. Dit zijn goedkeuringsrechten waarmee Van Lanschot haar minderheidspositie kan beschermen, zonder beschikkingsmacht te verkrijgen. Voorbeelden van beschermende rechten haar goedkeuringsrechten ten aanzien van de uitgifte van aandelen en het doen van materiële acquisities.

De effecten van intragroeptransacties worden geëlimineerd in het consolidatieproces. Dochtermaatschappijen worden geconsolideerd vanaf oprichtingsdatum c.q. overnamedatum, zijnde de datum waarop Van Lanschot macht heeft verkregen; consolidatie wordt voortgezet tot het moment dat deze macht ophoudt te bestaan. Van Lanschot heeft zeggenschap als zij macht heeft over de deelneming en zij wordt blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt haar macht over de deelneming te gebruiken om de omvang van de opbrengsten van de entiteit te beïnvloeden.

Belangen in beleggingsfondsen worden door Van Lanschot geconsolideerd als Van Lanschot macht heeft over het beleggingsfonds en wordt blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid en de mogelijkheid heeft de veranderlijke opbrengsten te beïnvloeden middels haar macht over het beleggingsfonds. De beoordeling van de zeggenschap is gebaseerd op de feitelijke relatie tussen Van Lanschot en het beleggingsfonds. Van Lanschot houdt rekening met haar belang voor eigen rekening en de rol van Van Lanschot of een van haar groepsmaatschappijen als fondsbeheerder.

Bij dochtermaatschappijen waarbij Van Lanschot geen 100% zeggenschap heeft, wordt het belang van derden in het eigen vermogen afzonderlijk in de geconsolideerde balans gepresenteerd als component van het totale eigen vermogen. Het resultaat over de verslagperiode dat aan het belang van derden kan worden toegerekend, wordt apart zichtbaar gemaakt.

### *Overnames*

Acquisities worden verantwoord volgens de overnamemethode, waarbij de kostprijs van de acquisities wordt toegerekend aan de reële waarde van de verkregen activa (inclusief voorheen niet in de balans opgenomen immateriële vaste activa), verplichtingen en niet in de balans opgenomen verplichtingen. Goodwill, zijnde het verschil tussen de kostprijs van de acquisitie (inclusief overgenomen schulden) en het aandeel van Van Lanschot in de reële waarde van de verkregen activa, verplichtingen en niet in de balans opgenomen verplichtingen op de acquisitiedatum, wordt geactiveerd als immaterieel vast actief. Is dit verschil negatief (negatieve goodwill), dan wordt dit onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Een belang derden (minderheidsbelang) in de overgenomen onderneming wordt gewaardeerd tegen de reële waarde op acquisitiedatum of tegen het proportioneel aandeel in de identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen onderneming.

De resultaten van de activiteiten van de overgenomen vennootschappen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening vanaf de datum waarop zeggenschap is verkregen.

Correcties in de reële waarde van overgenomen activa en passiva op de overnamedatum die binnen twaalf maanden na de overname worden geconstateerd, kunnen leiden tot een aanpassing van de goodwill. Correcties die na het verstrijken van de periode van een jaar worden geconstateerd, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Bij verkoop van groepsmaatschappijen wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en de kostprijs (inclusief goodwill) en ongerealiseerd resultaat verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Op de goodwill wordt niet afgeschreven.

## Samenvatting van belangrijke waarderingsgrondslagen

### **Vreemde valuta**

#### *Functionele valuta*

Balansposten voor elke groepsmaatschappij worden gewaardeerd in de valuta van de economische omgeving waarin de entiteit voornamelijk haar bedrijfsactiviteiten uitoefent (de functionele valuta).

#### Groepsmaatschappijen

De activa, passiva, baten en lasten van groepsmaatschappijen met een andere functionele valuta dan de rapporteringsvaluta worden als volgt omgerekend:

- Activa en passiva worden omgerekend tegen de slotkoers op de balansdatum.
- Baten en lasten worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum, die te benaderen is door middel van gemiddelde koersen.
- Het resterende omrekeningsverschil wordt in een aparte reserve in het eigen vermogen verwerkt.

Bij consolidatie worden valutakoersverschillen op monetaire posten die onderdeel uitmaken van een netto-investering in buitenlandse bedrijfsonderdelen verantwoord in het eigen vermogen. Tevens worden van schulden en andere posten, die zijn aangemerkt als afdekkingsinstrumenten van een dergelijke investering, de koersverschillen in het eigen vermogen verwerkt.

#### *Transacties en balansposten*

Transacties in vreemde valuta worden bij eerste verwerking omgerekend naar de functionele valuta tegen de koers die geldt op de transactiedatum. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling van dergelijke transacties dan wel bij de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Behalve als deze onderdeel uitmaken van een kasstroomhedge of een hedge van een netto-investering in buitenlandse bedrijfsonderdelen waarbij koersverschillen worden verantwoord in het eigen vermogen.

Voor niet-monetaire posten die worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de waardemutaties in het resultaat worden verwerkt, worden koersverschillen verantwoord als onderdeel van deze waardemutaties. Omrekening naar rapporteringsvaluta gebeurt voor deze posten gelijktijdig met de bepaling van de reële waarde. Voor niet-monetaire posten, waarbij waardemutaties in het eigen vermogen worden verantwoord, worden koersverschillen in de herwaarderingsreserve in het eigen vermogen verwerkt.

Niet-monetaire posten die niet worden gewaardeerd tegen reële waarde worden omgerekend tegen de wisselkoers op de oorspronkelijke transactiedatum. Koersverschillen in de winst-en-verliesrekening worden in het algemeen opgenomen onder het resultaat uit financiële transacties. Koersverschillen die betrekking hebben op de verkoop van voor verkoop beschikbare beleggingen worden als een inherent onderdeel beschouwd van de (on)gerealiseerde resultaten en verantwoord onder Opbrengsten uit effecten en deelnemingen.

#### **Classificatie verplichting of eigen vermogen**

Financiële instrumenten, of de afzonderlijke componenten van het instrument, worden geclassificeerd als een verplichting of als eigen vermogen in overeenstemming met de economische realiteit voor Van Lanschot als uitgever. Een eigenvermogensinstrument is elk contract dat het overblijvende belang omvat in de activa van een entiteit, na aftrek van alle verplichtingen.

#### **In de balans opnemen van financiële activa**

De aankoop van financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde met waardeveranderingen via winst-en-verliesrekening of financiële activa geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar of financiële activa aangehouden tot einde looptijd of voor handelsactiviteiten die volgens standaardmarktconventies worden afgewikkeld, worden opgenomen op de transactiedatum. Dit is de datum waarop Van Lanschot zich verbindt om het actief te kopen of te verkopen. Leningen en vorderingen worden verwerkt op de afwikkelingsdatum: de datum dat Van Lanschot het actief ontvangt of levert.

#### **Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en passiva**

Financiële activa worden niet langer in de balans opgenomen indien:

- Van Lanschot geen recht meer heeft op de kasstromen van het actief, of
- Van Lanschot het recht heeft behouden om de kasstromen uit een actief te ontvangen, maar een verplichting is aangegaan om deze volledig te betalen aan een derde ingevolge een bijzondere afspraak, en
- Van Lanschot haar rechten op de kasstromen uit het actief heeft overgedragen en ofwel grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedragen, ofwel niet grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedragen of behouden, maar de zeggenschap over dit actief heeft overgedragen.

Indien Van Lanschot haar rechten om de kasstromen uit een actief te ontvangen heeft overgedragen, maar niet grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedragen of behouden, noch de zeggenschap heeft overgedragen, wordt dit actief opgenomen voor zover Van Lanschot nog een voortgezette betrokkenheid heeft bij dit actief.

Een financieel passief wordt niet langer in de balans opgenomen zodra aan de prestatie ingevolge de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of is verlopen.

#### **Repo-transacties en reverse-repo-transacties**

Verkochte effecten met een overeenkomst tot terugkoop (repo's) blijven in de balans opgenomen en zijn aangegaan onder de voorwaarden die gebruikelijk zijn bij standaard kooptransacties met terugkoopverplichting. De gerelateerde verplichting is opgenomen onder de betreffende balanspost (hoofdzakelijk Verplichtingen aan bankiers).

Effecten gekocht met een overeenkomst tot terugverkoop (reverse-repo's) worden gepresenteerd onder de balanspost Vorderingen op bankiers of Kredieten en vorderingen private en publieke sector. Het verschil tussen de verkoopprijs en de prijs waartegen zal worden ingekocht, wordt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van de overeenkomst verantwoord als interest.

### **Securitisaties**

Van Lanschot heeft delen van haar kredietportefeuille ondergebracht in Special Purpose Entities (SPE's). Met deze transacties is het economische eigendom van deze vorderingen overgedragen aan de afzonderlijke entiteiten. Deze afzonderlijke entiteiten worden door Van Lanschot geconsolideerd indien Van Lanschot op basis van de economische realiteit zeggenschap heeft over de SPE. Van Lanschot heeft zeggenschap over de deelneming als Van Lanschot macht heeft over de entiteit en wordt blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de entiteit en over de mogelijkheid beschikt haar macht over de entiteit te gebruiken om de omvang van de opbrengsten van de SPE te beïnvloeden. Bij het consolideren van SPE's worden de grondslagen van Van Lanschot gevolgd.

### **Overdracht van financiële activa**

Er is sprake van gehele of gedeeltelijke overdracht van een financieel actief, indien:

- de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het financiële actief worden overdragen; dan wel
- de contractuele rechten behouden blijven op de ontvangst van de kasstromen uit het financiële actief, maar een contractuele verplichting wordt aangegaan om de kasstromen aan één of meer ontvangende partijen te betalen volgens een afspraak.

Van Lanschot heeft securisatietransacties uitgevoerd waarbij niet alle notes door Van Lanschot worden gehouden. In dit geval is sprake van gedeeltelijke overdracht van financiële activa. Daarnaast heeft Van Lanschot geen activa die voldoen aan de criteria van overdracht van financiële activa.

### **Derivaten**

De initiële waardering geschiedt tegen reële waarde op het moment van ingaan van het contract. Na de eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd tegen reële waarde en waardemutaties worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder Resultaat uit financiële transacties. Reële waarden worden gebaseerd op beurskoersen en kasstroom- en (optie)waarderingmodellen.

### **Hedge accounting**

Van Lanschot maakt gebruik van derivaten, zoals renteswaps, ter afdekking van risico's. De boekwaarde van de door reële-waardehedges afgedekte activa en verplichtingen die anders tegen kostprijs worden opgenomen, is aangepast voor de mutaties in de reële waarde die kunnen worden toegerekend aan de afgedekte risico's. Eventuele winsten of verliezen voortkomend uit wijzigingen in de reële waarde van derivaten die geen betrekking hebben op de afgedekte risico's, worden direct in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Bij het afsluiten van een afdekkingstransactie, wordt de afdekkingsrelatie door Van Lanschot formeel aangewezen en gedocumenteerd, evenals de doelstelling en het beleid van Van Lanschot ten aanzien van beheer van financiële risico's bij het aangaan van de afdekkingstransactie. De documentatie vermeldt de gegevens van het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie of transactie, de aard van het af te dekken risico en hoe Van Lanschot zal beoordelen in hoeverre het afdekkingsinstrument effectief is bij het compenseren van het risico.

Een afdekking wordt geacht effectief te zijn indien Van Lanschot, vanaf het begin en gedurende de looptijd, kan verwachten dat veranderingen van de reële waarde of de kasstromen van de afgedekte positie vrijwel volledig worden gecompenseerd door veranderingen van de reële waarde of kasstromen van het afdekkingsinstrument, voor zover deze het gehedgde risico betreffen, en de werkelijke uitkomsten binnen een bandbreedte van 80-125% blijven. De effectiviteit wordt maandelijks beoordeeld en gedocumenteerd waarbij wordt vastgesteld dat de afdekking gedurende de verslagperiodes, waarvoor de afdekking was bedoeld, feitelijk effectief is geweest.

Afdekkingen die aan strikte voorwaarden voor hedge accounting voldoen, worden als volgt verantwoord:

#### **\* Reële-waardehedges**

Bij reële-waardehedges worden afdekkingsinstrumenten gebruikt om het blootstaan aan wijzigingen in de reële waarde van een actief of verplichting af te dekken, die ontstaan als gevolg van rentewijzigingen. Waardeveranderingen van het afdekkingsinstrument worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. De verandering in de reële waarde als gevolg van rentewijzigingen van het hedged item wordt, indien sprake is van een effectieve hedge over de afgelopen periode, eveneens verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Indien een afdekkingsrelatie wordt verbroken door verkoop, expiratie of uitoefening van het afdekkingsinstrument of omdat de afdekkingstransactie niet meer aan de hedge-accountingcriteria voldoet, wordt de nog aanwezige waardeaanpassing van het hedged item geamortiseerd ten laste van de winst-en-verliesrekening tot aan het einde van de looptijd van het hedged item.

#### **\* Kasstroomhedges**

Bij kasstroomhedges worden afdekkingsinstrumenten gebruikt om het blootstaan aan schommelingen in kasstromen van een actief, verplichting of toekomstige transactie die ontstaan als gevolg van wijzigingen in rente en/of inflatie, af te dekken. Het deel van de winst of het verlies op het afdekkingsinstrument waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking is, wordt direct in het eigen vermogen opgenomen tot het moment dat het afgedekte item de winst-en-verliesrekening beïnvloedt. Het niet-effectieve deel wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Indien een afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, of indien een instrument niet langer als afdekkingsinstrument kan worden aangemerkt, blijven de cumulatieve winsten en verliezen opgenomen in het eigen vermogen totdat de verwachte toekomstige transactie uiteindelijk wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Als de verwachte toekomstige transactie niet langer waarschijnlijk is, wordt het cumulatieve resultaat direct overgebracht vanuit het eigen vermogen naar de winst-en-verliesrekening.

### **In een contract besloten derivaat**

Een in een contract besloten derivaat, een zogenoemd embedded derivative, wordt separaat gewaardeerd indien geen nauw verband bestaat tussen de economische eigenschappen van een embedded derivative en het financiële contract waarvan het deel uitmaakt. Het besloten derivaat wordt apart gewaardeerd indien het financiële contract zelf niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening. Een voorbeeld van een in een contract besloten nauw verbonden derivaat zijn interestopties in een hypotheek, die de boven- of ondergrens op de interest bepalen. Een voorbeeld van een in een contract besloten niet-nauw verbonden derivaat is een aan een aandelenindex gekoppelde interestbetaling en aflossing. Vooraf wordt bepaald of een in een contract besloten derivaat al dan niet nauw verbonden is.

### **Day 1 profit**

Als op het moment van het aangaan van een financieel instrument tegen reële waarde gebruik wordt gemaakt van waarderingstechnieken, kan er verschil ontstaan tussen de transactieprijs en de reële waarde. Een eventueel verschil hiertussen wordt de day 1 profit genoemd. Hieruit voortvloeiende resultaten worden direct verantwoord in de winst-en-verliesrekening, indien de waarderingstechniek gebaseerd is op waarneembare inputs (van actieve markten). Bij niet-waarneembare inputs wordt het resultaat geamortiseerd over de looptijd van de transactie.

### **Saldering financiële activa en passiva**

Financiële activa en financiële passiva worden gesaldeerd en in de geconsolideerde halfjaarrekening gepresenteerd voor het nettobedrag indien Van Lanschot het juridisch afdwingbaar recht heeft om de verantwoorde bedragen te salderen en indien het voornemen bestaat om de verwachte toekomstige kasstromen op nettobasis te verrekenen, of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen. Het betreft hier met name saldering van rekeningcourant en derivaten.

### **Balansindeling naar IFRS-waarderingsgrondslagen**

Voor de balansindeling naar IFRS-waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar de Geconsolideerde balans naar waarderingsgrondslagen in de additionele toelichting.

### **Balans**

#### *Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken*

Onder Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken zijn tegen nominale waarde opgenomen alle liquide middelen, deposito's bij banken met een looptijd korter dan drie maanden, tegoeden bij centrale banken en vrij beschikbare en direct opeisbare tegoeden bij andere banken en centrale overheid, waarbij het risico op waardeveranderingen van deze liquide middelen en tegoeden insignificant is. Ook een vordering op De Nederlandsche Bank inzake de minimumreserveregeling is hieronder opgenomen.

#### *Financiële activa handelsactiviteiten*

Onder Financiële activa handelsactiviteiten worden verantwoord de transacties voor eigen rekening met het doel deze instrumenten op korte termijn weer te verkopen. De financiële activa handelsactiviteiten bevatten de handelsportefeuille van zowel eigenvermogensinstrumenten als vreemdvermogensinstrumenten. De financiële activa handelsactiviteiten worden vanaf het moment van aangaan van het contract (trade date) gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening onder Resultaat uit financiële transacties.

#### *Vorderingen op bankiers*

Vorderingen op bankiers worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie wordt berekend met behulp van de effectieve-interestmethode.

#### *Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening*

Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening bevatten beleggingen waarvan het management waardering tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening van toepassing acht, op grond van een van de volgende redenen:

1. Het elimineert of vermindert in belangrijke mate inconsistenties in waardering en verantwoording die anders zouden ontstaan als gevolg van de waardering van activa of het verantwoorden van baten en lasten op afwijkende grondslagen.
2. De performance van de betreffende financiële activa wordt beoordeeld op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicomanagement- of investeringsstrategie. Rapportage aan het management geschiedt op basis van de reële waarde.
3. Het contract waarin het financiële instrument is opgenomen, bevat één of meerdere ingesloten derivaten en het gehele contract wordt tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening verantwoord, mits het ingesloten derivaat significante invloed heeft op de contractueel overeengekomen kasstromen.

Rente verdiend op deze activa wordt verantwoord als rentebaten. Alle overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen bij herwaardering van deze financiële instrumenten tegen reële waarde worden opgenomen onder Resultaat uit financiële transacties.

#### *Beleggingen voor verkoop beschikbaar*

De onder deze balanspost opgenomen beleggingen zijn door het management aangemerkt als transacties aangehouden voor onbepaalde duur en worden gewaardeerd als voor verkoop beschikbaar. Deze post bevat beleggingen in zowel eigenvermogensinstrumenten als vreemdvermogensinstrumenten. Deze beleggingen worden bij eerste opname tegen de reële waarde opgenomen en vervolgens aangepast voor na verwerving opgetreden wijzigingen in reële waarde van de belegging. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen voortvloeiend uit wijzigingen in de reële waarde van als voor verkoop beschikbaar gerubriceerde beleggingen worden netto opgenomen in het eigen vermogen.

Bij realisatie van een voor verkoop beschikbaar eigenvermogensinstrument valt de opgebouwde herwaarderingsreserve vrij in de winst-en-verliesrekening onder Opbrengsten effecten en deelnemingen. Bij realisatie van een voor verkoop beschikbaar vreemdvermogensinstrument valt de opgebouwde herwaarderingsreserve vrij in de winst-en-verliesrekening onder Resultaat uit financiële transacties. Voor de bepaling van het transactieresultaat wordt de kostprijs bepaald op basis van de methode van gemiddelde kostprijs.

Rente verdiend op deze activa wordt verantwoord als rentebaten. Ontvangen dividenden worden opgenomen onder Opbrengsten uit effecten en deelnemingen.

De voor verkoop beschikbare beleggingen kunnen worden verkocht als gevolg van liquiditeitssturing, veranderingen in de rente, valutakoersen en aandelenkoersen. (Dis)agio van rentedragende voor verkoop beschikbare beleggingen wordt op basis van de effectieve-rentevoet geamortiseerd en ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Als de beleggingen worden afgestoten of als een bijzondere waardevermindering plaatsvindt, worden de aanpassingen van de reële waarde opgenomen in de winst-en-verliesrekening.



Van Lanschot toetst tweemaal per jaar of er bijzondere waardeverminderingen zijn. Als de reële waarde van een belegging in een eigenvermogensinstrument significant of duurzaam onder de kostprijs ligt, is dit een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering. De vaststelling of de reële waarde van een post significant of duurzaam onder kostprijs is, vindt plaats in de Impairmentcommissie op basis van het vastgestelde beleid.

Van Lanschot beschouwt de ongerealiseerde verliezen op de vreemdvermogensinstrumenten in de beleggingsportefeuilles, als gevolg van rentefluctuaties, als tijdelijke waardeverminderingen. Van Lanschot heeft de intentie om deze beleggingen in vreemdvermogensinstrumenten aan te houden gedurende een periode die lang genoeg is om deze ongerealiseerde verliezen te compenseren en verwacht indien aangehouden tot einde looptijd de volledige hoofdsom terug te ontvangen.

Participaties worden in het eerste jaar van investeren gewaardeerd tegen reële waarde, en (indien van toepassing) aangepast voor na verwerving opgetreden wijzigingen in de reële waarde van de belegging. De marktwaarde van participaties is gebaseerd op de door de fondsmanager opgestelde rapportage. Hierbij wordt een correctie gemaakt (waar van toepassing) voor carried-interestregelingen en jaarlijkse fondskosten.

Alle aankopen en verkopen volgens standaardmarktconventies van beleggingen voor verkoop beschikbaar worden verantwoord op transactiedatum. Alle overige aan- en verkopen worden verantwoord op de datum van afwikkeling.

#### *Beleggingen aangehouden tot einde looptijd*

Beleggingen waarvan het einde van de looptijd en de kasstromen vaststaan, worden als het management zowel het voornemen als het vermogen heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, gerubriceerd als beleggingen aangehouden tot einde looptijd. Het management bepaalt op de transactiedatum de geëigende rubricering van zijn investeringen. Beleggingen aangehouden tot einde looptijd worden initieel opgenomen tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-interestmethode, na aftrek van eventuele voorzieningen voor bijzondere waardevermindering. Rente verdiend op beleggingen aangehouden tot einde looptijd wordt verantwoord als interestbaten. Alle transacties van beleggingen aangehouden tot einde looptijd worden verantwoord op de datum van afwikkeling.

Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat zich een bijzondere waardevermindering heeft voorgedaan, dan wordt de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van de belegging en de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen (uitgezonderd toekomstige kredietverliezen die nog niet zijn geleden) contant gemaakt tegen de oorspronkelijke effectieve-rentevoet van de belegging. De bijzondere waardevermindering zal in de winst-en-verliesrekening worden verantwoord. Indien het bedrag van de bijzondere waardevermindering in een volgende periode afneemt en de daling objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die na de afboeking plaatsvond, dan wordt de eerder opgenomen bijzondere waardevermindering teruggenomen. Het teruggenomen bedrag wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de mate dat de boekwaarde van de belegging niet hoger wordt dan de geamortiseerde kostprijs op de terugnamedatum.

#### *Kredieten en vorderingen private en publieke sector*

Kredieten en vorderingen private en publieke sector worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie wordt berekend met behulp van de effectieve-interestmethode.

#### *Derivaten*

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde. De positieve en negatieve waarden van derivaten zijn apart zichtbaar op de balans, aan de actief- respectievelijk passiefzijde. De waarden van derivaten met een positieve en een negatieve waarde, afgesloten met dezelfde tegenpartij, worden slechts gesaldeerd indien de cashflows op een nettobasis worden afgewikkeld en dit juridisch is toegestaan. Waardeveranderingen van derivaten worden rechtstreeks opgenomen in het resultaat uit financiële transacties. Als de hedges onder hedge accounting geheel effectief zijn, is het resultaat effect hierbij nihil. Het verschil, voor zover binnen de gestelde bandbreedtes, betreft ineffectiviteit en wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Onder derivaten worden opgenomen:

- De reële waarde van derivaten voor handelsdoeleinden;  
Derivaten voor handelsdoeleinden zijn transacties voor eigen rekening met het doel dit actief op korte termijn weer te verkopen.
- Economische hedges  
Economische hedges zijn derivaten voor het managen van risico's zonder toepassing van hedge accounting.
- Derivaten structured products  
Derivaten structured products betreffen opties die Van Lanschot heeft gekocht ter afdekking van structured products verkocht aan klanten, zonder toepassing van hedge accounting.
- Optiepositie klanten  
Alle optieposities van onze klanten worden een-op-een tegengesloten in de markt.
- Derivaten met toepassing van hedge accounting  
Dit betreft derivaten die als hedging-instrument worden gebruikt bij de toepassing van hedge accounting.

#### *Beleggingen in deelnemingen equitymethode*

Beleggingen zijn door het management aangemerkt als transacties aangehouden voor onbepaalde duur en kunnen, als gevolg van de verkregen zeggenschap, worden gerubriceerd als Beleggingen in deelnemingen equitymethode. Dit betreffen beleggingen in entiteiten waarop Van Lanschot invloed van betekenis kan uitoefenen, maar geen overheersende zeggenschap heeft. Indien een wijziging plaatsvindt in het eigen vermogen van de deelneming, neemt Van Lanschot haar aandeel in de wijziging op en verwerkt dit in het overzicht van mutaties in het eigen vermogen. Dit geldt ook voor de resultaten van de deelnemingen die verantwoord worden in de winst-en-verliesrekening van Van Lanschot.

De beleggingen aangemerkt als deelnemingen volgens equitymethode worden in het eerste jaar van investeren tegen kostprijs opgenomen, en (indien van toepassing) aangepast voor na verwerving opgetreden wijzigingen in de waarde van de individuele vorderingen en verplichtingen van de deelneming, gemeten naar de grondslagen van Van Lanschot.

Elk kwartaal wordt de realiseerbare waarde bepaald van de deelnemingen onder de equitymethode. De gehanteerde waarderingsmethodieken betreffen: kapitalisatiemethode (peer group-analyse), nettocontantewaardemethode en zichtbare-intrinsiekewaardemethode. Indien de realiseerbare waarde onder de boekwaarde komt, wordt een bijzondere waardevermindering genomen.

De kapitalisatiemethode bepaalt de waarde van een onderneming door het bedrijfsresultaat (EBIT) en het bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA) te vermenigvuldigen met factoren die zijn afgeleid uit de beurskoersen van vergelijkbare beursgenoteerde ondernemingen (de peergroep) waarbij eventueel rekening wordt gehouden met een discount van 20% voor illiquiditeit en minderheidsbelang. De EBIT en EBITDA worden, indien van toepassing, gecorrigeerd voor eenmalige posten.

De nettocontantewaardemethode berekent de ondernemingswaarde door het contant maken tegen een disconteringsvoet van de geprognosticeerde operationele kasstromen voor de planperiode en een eindwaarde op basis van de extrapolatie van het bedrijfsresultaat. De disconteringsvoet (WACC) wordt zoveel mogelijk bepaald op basis van de disconteringsvoet van sterk vergelijkbare beursgenoteerde ondernemingen en de specifieke eigenschappen van de onderneming. Bij de nettocontantewaardemethode wordt eventueel rekening gehouden met een discount van 20% voor illiquiditeit en minderheidsbelang.

Van de waarde die resulteert uit de kapitalisatie- en/of nettocontantewaardemethode wordt vervolgens de nettoschuld van de onderneming afgetrokken en vermenigvuldigd met het belang in de kapitaalstructuur om van ondernemingswaarde tot aandeelhouderswaarde te komen. De zichtbare-intrinsiekewaardemethode bepaalt de waarde van een onderneming op basis van balansgegevens en kan in geval van going concern als bodemwaardering worden gezien. Indien het aandeel van Van Lanschot in de verliezen van de deelneming gelijk is aan, of groter dan is haar belang in de deelneming, worden geen verdere verliezen verantwoord tenzij Van Lanschot verplichtingen is aangegaan of betalingen heeft verricht ten behoeve van de deelnemingen.

#### *Materiële vaste activa*

Materiële vaste activa bevatten onroerend goed, informatietechnologie, inventaris, communicatie- en beveiligingsapparatuur. De materiële vaste activa worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs en hierna tegen historische kostprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De boekwaarde bevat de kosten voor vervanging van een deel van het bestaande object zodra deze kosten worden gemaakt en is exclusief de kosten van het dagelijks onderhoud. De afschrijving wordt lineair berekend op basis van de economische levensduur van de betreffende activa.

Tenminste iedere vijf jaar wordt van het individuele onroerend goed de directe opbrengstwaarde bepaald. Indien marktomstandigheden daar aanleiding voor geven, vindt taxatie eerder plaats. Onder de directe opbrengstwaarde wordt verstaan de taxatiewaarde die is vastgesteld door een onafhankelijke taxateur. Indien de taxatiewaarde onder de kostprijs na aftrek van cumulatieve afschrijvingen komt, wordt de indirecte opbrengstwaarde bepaald. De indirecte opbrengstwaarde is gebaseerd op de value-in-use-methode. Indien de indirecte opbrengstwaarde ook onder de kostprijs na aftrek van cumulatieve afschrijvingen komt, wordt een bijzondere waardevermindering genomen ter grootte van het verschil tussen de boekwaarde en de hoogste van de taxatiewaarde en de indirecte opbrengstwaarde.

#### Verwachte economische levensduur materiële vaste activa (jaren)

Grond	oneindig
Opstal	40
Verbouwingen	15
Besturingssoftware en IT	3-5
Communicatieapparatuur	5
Beveiligingsapparatuur	15
Infrastructuur	10
Inventaris en inrichting	5-10

De ontwikkelingskosten van besturingssoftware worden geactiveerd indien deze identificeerbaar zijn, het waarschijnlijk is dat toekomstige opbrengsten binnen de onderneming vallen en de kosten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Onroerend goed niet in eigen gebruik betreft kantoorpanden die niet meer in eigen gebruik zijn. Het beleid van Van Lanschot is erop gericht deze activa op termijn te verkopen. Onroerend goed niet in eigen gebruik wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de boekwaarde de realiseerbare waarde overtreft. De realiseerbare waarde vermindert met de relevante variabele verkoopkosten is gebaseerd op de taxatiewaarde bepaald door een onafhankelijke taxateur.

#### *Goodwill en overige immateriële vaste activa*

Goodwill is het verschil tussen de reële waarde van de verworven activa (inclusief immateriële vaste activa) en passiva en de betaalde kostprijs (exclusief overnamekosten). Betaalde goodwill wordt tegen kostprijs opgenomen in de halfjaarrekening na aftrek van eventuele cumulatieve verliezen wegens bijzondere waardevermindering. Betaalde goodwill wordt jaarlijks, of indien gebeurtenissen of veranderingen in de omstandigheden erop wijzen, getoetst op bijzondere waardeverminderingen. Een waardevermindering wordt vastgesteld aan de hand van het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (zogenaamde Cash Generating Units, CGU's) waarop de goodwill betrekking heeft. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid wordt bepaald door de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten en de gebruikswaarde.

Voor Van Lanschot is het, door het ontbreken van een markt voor separate CGU's, niet mogelijk om een betrouwbare reële waarde minus verkoopkosten per CGU te bepalen. De realiseerbare waarde is derhalve gelijkgesteld aan de gebruikswaarde. De gebruikswaarde wordt bepaald door de nettocontantewaarde te berekenen van toekomstige kasstromen die door een CGU worden gegenereerd. Indien de realiseerbare waarde per CGU onder de boekwaarde van de betreffende CGU ligt, is sprake van een bijzondere waardevermindering van de goodwill. De bijzondere waardevermindering wordt eerst volledig aan de goodwill toegerekend en daarna pro rata aan individuele activa.

Kasstroomvoorspellingen zijn gebaseerd op het meerjarenplan, strategische plannen en andersoortige onderzoeken betreffende mogelijke ontwikkelingen. Gebeurtenissen en factoren die de schattingen significant kunnen beïnvloeden zijn ondermeer marktverwachtingen, effecten van fusies en overnames, concurrentieverhoudingen, klantgedrag en het verloop van het klantenbestand, kostenstructuur, rente- en risico-ontwikkelingen en overige bedrijfstak- en sectorspecifieke omstandigheden.

Overige immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur (zoals applicatiesoftware, klantenbestanden, contractuele rechten en de waarde van verworven toevertrouwde middelen en kredieten) worden geactiveerd tegen de kostprijs en gedurende hun gebruiksduur lineair afgeschreven.

Verwachte economische levensduur immateriële vaste activa (jaren)

Klantenbestanden	5-20
Distributiekkanalen derde partijen	12-20
Merkmamen	20
Applicatiesoftware	3-5

#### *Acute belastingvorderingen en -verplichtingen*

Acute belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Actieve en passieve belastingen worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, op dezelfde soort belasting én het wettelijk is toegestaan om deze vorderingen en verplichtingen te salderen.

#### *Latente belastingen*

Belastinglatenties worden in de balans opgenomen indien de waardering van een actief of passief in de balans tijdelijk afwijkt van de waardering voor belastingdoeleinden. De belastinglatenties worden berekend met behulp van de per balansdatum geldende belastingpercentages. Actieve en passieve belastinglatenties worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, op dezelfde soort belasting, het wettelijk is toegestaan om deze latenties te salderen en de verwachting bestaat dat de latenties simultaan worden afgewikkeld. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien het waarschijnlijk is dat in de nabije toekomst fiscale winsten zullen worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen.

De belastingvorderingen worden iedere balansdatum beoordeeld en verminderd in zoverre het niet langer waarschijnlijk is dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn om het mogelijk te maken het voordeel van de uitgestelde belastingvordering geheel of gedeeltelijk aan te wenden. De vermindering moet worden teruggenomen in zoverre het waarschijnlijk wordt dat voldoende fiscale winst beschikbaar zal zijn.

Waardeveranderingen van beleggingen geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar en waardemutaties van derivaten die onderdeel uitmaken van een kasstroomhedge worden onder aftrek van belastinglatenties opgenomen in het eigen vermogen. Bij realisatie wordt de belastinglatentie tegelijk met de waardemutatie in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

#### *Groep activa aangehouden voor verkoop*

Onder Groep activa aangehouden voor verkoop wordt een groep van activa opgenomen waarvan de boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie. Deze activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De activa zijn onmiddellijk beschikbaar voor verkoop en zijn alleen onderworpen aan bepalingen die gebruikelijk zijn voor de verkoop van dergelijke activa. De verkoop is vervat in een verkoopplan tegen een prijs die redelijk is ten opzichte van de actuele reële waarde, waardoor verkoop zeer waarschijnlijk is en naar verwachting binnen een jaar zal zijn geëffectueerd.

#### *Overige activa*

Activa verkregen uit executies worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de geschatte verkoopprijs onder normale voorwaarden, verminderd met de relevante variabele verkoopkosten. De realiseerbare waarde verminderd met de relevante variabele verkoopkosten is gebaseerd op de taxatiewaarde bepaald door een onafhankelijke taxateur.

De andere overige activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs.

#### *Financiële verplichtingen handelsactiviteiten*

Financiële verplichtingen handelsactiviteiten zijn transacties voor eigen rekening met het doel deze instrumenten op korte termijn weer terug te kopen. Financiële verplichtingen handelsactiviteiten worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening onder Resultaat uit financiële transacties. De balanspost omvat de shortposities inzake de handelsportefeuille van zowel eigenvermogensinstrumenten als vreemdvermogensinstrumenten. Opname vindt plaats bij het aangaan van het contract.

#### *Verplichtingen aan bankiers*

De post Verplichtingen aan bankiers wordt bij eerste verwerking tegen de reële waarde verantwoord na aftrek van transactiekosten. Na eerste verwerking worden verplichtingen aan bankiers gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie wordt berekend met behulp van de effectieve-interestmethode.

#### *Verplichtingen private en publieke sector*

Verplichtingen private en publieke sector worden bij eerste verwerking tegen de reële waarde verantwoord na aftrek van transactiekosten. Na eerste verwerking worden Verplichtingen private en publieke sector gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie berekend wordt met behulp van de effectieve-interestmethode.

#### *Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening*

Financiële passiva tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening bevatten financiële instrumenten waarvan het management waardering tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening van toepassing acht, op grond van één van de volgende redenen:

1. Het elimineert of vermindert in belangrijke mate inconsistenties in waardering en verantwoording die anders zouden ontstaan als gevolg van de waardering van passiva of het verantwoorden van baten en lasten op afwijkende grondslagen.
2. De performance van de betreffende financiële passiva wordt beoordeeld op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicomanagement- of investeringsstrategie. Rapportage aan het management geschiedt op basis van de reële waarde.
3. Het contract waarin het financiële instrument is opgenomen, bevat één of meerdere ingesloten derivaten en het gehele contract wordt tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening verantwoord, mits het in het contract besloten derivaat significante invloed heeft op de contractueel overeengekomen kasstromen.

Van Lanschot houdt in de waardering rekening met haar eigen kredietrisico.

#### *Uitgegeven schuldbewijzen*

Uitgegeven schuldbewijzen worden bij eerste verwerking tegen de reële waarde, verantwoord na aftrek van transactiekosten. Na eerste verwerking worden deze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, met gebruikmaking van de effectieve-interestmethode. Inkoop van eigen schuldbewijzen door Van Lanschot wordt in de geconsolideerde halfjaarrekening gesaldeerd met de verplichting, waarbij het verschil tussen kostprijs en boekwaarde op basis van de resterende looptijd wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

#### *Voorzieningen*

Een voorziening is een verplichting waarvan de omvang of het moment van afwikkeling onzeker is. Een voorziening wordt in de balans opgenomen als Van Lanschot een uit het verleden voortvloeiende verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan een uitstroom van middelen noodzakelijk is en een betrouwbare inschatting kan worden gemaakt. Voorzieningen worden verdisconteerd indien de tijdswaarde van het geld of de verplichting een materieel effect heeft.

#### *Pensioenvoorzieningen*

Van Lanschot heeft pensioenregelingen op grond van het toegezegd-pensioenregeling (defined-benefitregeling) en pensioenregelingen waarbij het pensioen is gebaseerd op beschikbare premie (defined-contributionregeling). Bij defined-contributionregelingen worden te betalen premies aan pensioenfondsen als personeelskosten verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Van Lanschot heeft bij defined-contributionregelingen geen verdere verplichtingen nadat de premies zijn betaald.

Bij defined-benefitregelingen worden uitkeringen aan gepensioneerde medewerkers gegarandeerd. Bij het bepalen van de uitkeringen wordt rekening gehouden met factoren zoals leeftijd, dienstjaren en salaris. De voorziening voor defined-benefitregelingen is de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum verminderd met de reële waarde van de beleggingen. De pensioenverplichting wordt berekend gebruikmakend van het verwachte rendement op beleggingen.

Verschillen tussen het verwachte en het werkelijke rendement op beleggingen alsmede actuariële wijzigingen worden direct in het eigen vermogen verantwoord, de nettorente wordt verwerkt onder Interest in de winst-en-verliesrekening.

#### *Voorziening jubileumregeling*

Ter gelegenheid van het 10-, 20-, 30- en 40-jarig dienstverband ontvangen medewerkers een gratificatie. Daarnaast wordt bij het 25- en 40-jarig dienstverband een receptie aan de medewerkers aangeboden. Deze vergoedingen worden op actuariële basis berekend en als voorziening opgenomen in de balans.

#### *Voorziening personeelskortingen*

Van Lanschot heeft personeelscondities waarbij medewerkers korting ontvangen op bijvoorbeeld de hypotheekinterest. Deze vergoeding wordt op actuariële basis berekend voor de periode waarin de medewerkers niet actief zijn voor Van Lanschot (pensioen) en als voorziening opgenomen in de balans.

#### *Reorganisatievoorziening*

Een reorganisatievoorziening wordt uitsluitend opgenomen als aan de opnamecriteria voor een voorziening is voldaan. Van Lanschot heeft een feitelijke verplichting wanneer een gedetailleerd plan voor de reorganisatie is geformaliseerd waarin ten minste is aangegeven: de betrokken activiteiten, de plaats en het aantal betrokken medewerkers, een gedetailleerde raming van de daaraan verbonden kosten en een passende tijdlijn. Bovendien zijn de betrokken medewerkers in kennis gesteld van de belangrijkste kenmerken van het plan.

#### *Overige voorzieningen*

Hieronder zijn alle overige voorzieningen opgenomen.

#### *Overige passiva*

Overige passiva worden gewaardeerd tegen historische kostprijs.

#### *Achtergestelde schulden*

Achtergestelde schulden worden bij eerste verwerking tegen de reële waarde verantwoord na aftrek van transactiekosten. Na eerste verwerking worden achtergestelde schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Inkoop van eigen achtergestelde schulden door Van Lanschot wordt in de geconsolideerde halfjaarrekening gesaldeerd met de verplichting, waarbij het verschil tussen kostprijs en boekwaarde op basis van de resterende looptijd wordt verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

#### *Eigen vermogen*

De onder het eigen vermogen opgenomen uitgegeven eigenvermogensinstrumenten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

#### ***Niet uit de balans blijvende verplichtingen***

Hieronder zijn verplichtingen opgenomen die een potentieel kredietrisico bevatten. Voor de andere niet uit de balans blijvende verplichtingen wordt verwezen naar de Langlopende verplichtingen in de additionele toelichting.

#### *Voorwaardelijke schulden*

Voorwaardelijke schulden worden gewaardeerd tegen contractwaarde en betreffen met name garanties en onherroepelijke accreditieven.

#### *Onherroepelijke faciliteiten*

Onherroepelijke faciliteiten zijn de niet-opgenomen kredietfaciliteiten, de overeenkomsten uit hoofde van cessie en retrocessie en alle overige verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

## **Winst-en-verliesrekening**

### *Algemeen*

Opbrengsten worden verantwoord voorzover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede vallen aan Van Lanschot en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Kosten worden zoveel mogelijk toegerekend aan de periode waarin de diensten zijn geleverd of aan de gerelateerde opbrengsten waar deze tegenover staan.

### *Interest*

De opbrengsten en kosten voortvloeiend uit het (uit)lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties en hiermee verbandhoudende provisies en andere baten/lasten die het karakter hebben van interest. De amortisatie van nog aanwezige waardeaanpassing op de hypotheekportefeuilles van in het verleden vervallen reële-waardehedges wordt verantwoord onder Interestbaten en Interestlasten.

Interestbaten en interestlasten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord op basis van het toerekeningsbeginsel (accrual basis) met behulp van de effectieve-interestmethode. De effectieve interest is de interestvoet die de contante waarde van de verwachte kasstromen over de looptijd van het financieel instrument, of waar van toepassing over een kortere periode, exact disconteert naar de nettoboekwaarde van het financieel actief of de verplichting. Bij de berekening van de effectieve interest wordt rekening gehouden met alle contractuele bepalingen van het financieel instrument (zoals bijvoorbeeld vervroegde aflossing), maar niet met toekomstige verliezen als gevolg van oninbaarheid.

### *Opbrengsten uit effecten en deelnemingen*

Dividenden en fees zijn alle ontvangen dividenden van beleggingen in eigenvermogensinstrumenten. Dividenden worden direct in de winst-en-verliesrekening verantwoord op het moment van betaalbaarstelling. Waardeverminderingen onder kostprijs op eigenvermogensinstrumenten die onderdeel zijn van de beleggingen voor verkoop beschikbaar worden als bijzondere waardevermindering verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Verkoopresultaten van voor verkoop beschikbare beleggingen in eigenvermogensinstrumenten en vreemdvermogensinstrumenten worden verantwoord onder respectievelijk Overige verkoopresultaten en Gerealiseerde resultaten voor verkoop beschikbare vreemdvermogensinstrumenten (Resultaat uit financiële transacties). Van de resultaten van op equitymethode gewaardeerde deelnemingen wordt Van Lanschots aandeel in de resultaten van deze deelnemingen opgenomen onder Opbrengsten uit deelnemingen volgens equitymethode. Ontvangen dividenden worden afgeboekt van de boekwaarde van de op equitymethode gewaardeerde deelneming.

### *Provisies*

De vergoedingen van voor derden verrichte bancaire diensten en vermogensbeheeractiviteiten, voor zover deze niet het karakter van interest hebben. De bedragen die aan derden zijn vergoed, worden als provisielasten verantwoord. Van Lanschot ontvangt provisies als gevolg van een scala aan dienstverlening aan klanten. Deze provisies kunnen worden onderverdeeld in provisies op transactiebasis en periodieke provisies die bij de klant gedurende het jaar in rekening worden gebracht.

### *Provisies op transactiebasis*

De provisie-inkomsten op transactiebasis worden verantwoord in de perioden waarin Van Lanschot inspanningen levert. Transactieprovisies waarvoor Van Lanschot slechts op transactiedatum inspanningen levert (zoals effectenprovisies), worden direct in het resultaat verwerkt. Transactieprovisies waarvoor Van Lanschot nog inspanningen moet leveren in de toekomst, zoals afsluitprovisie op gestructureerde producten, zijn onderdeel van de geamortiseerde kostprijs en worden gedurende de verwachte looptijd van het instrument in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

### *Periodieke provisies*

Periodieke provisies (zoals beheerprovisie) worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening in de periode waarin de diensten worden geleverd.

### *Resultaat uit financiële transacties*

Resultaat handel effecten zijn de al dan niet gerealiseerde waardeverschillen op resultaten uit de financiële instrumenten samenhangend met de handelsportefeuille effecten. Valutakoersverschillen en koersverschillen uit hoofde van de handel in de overige financiële instrumenten zijn opgenomen onder Resultaat handel valuta. De resultaten uit hoofde van ineffectiviteit in hedge accounting zijn opgenomen onder Ongerealiseerde resultaten derivaten onder hedge accounting. Onder Resultaat economische hedges zijn opgenomen de al dan niet gerealiseerde resultaten op derivaten die niet zijn opgenomen in een hedge-accountingmodel en de interestlasten behorende bij de economische hedges op de financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening. Het resultaat uit financiële instrumenten aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening bestaat uit niet gerealiseerde waardeverschillen en interestlasten op financiële passiva als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening.

### *Overige inkomsten*

Overige inkomsten bestaan uit niet-bancaire baten, voortkomend uit meegeconsolideerde niet-bancaire dochtermaatschappijen. Deze baten worden conform de eisen van IFRS (met name IAS 18) opgenomen.

### *Personeelskosten*

Personeelskosten zijn lonen en salarissen, pensioen- en VUT-lasten, overige sociale lasten en andere personeelskosten, zoals lasten uit hoofde van op aandelen gebaseerde personeelsbeloningen.

### *Op aandelen gebaseerde personeelsbeloningen*

Medewerkers kunnen in aanmerking komen voor op aandelen Van Lanschot NV gebaseerde beloningen. De kosten van deze in eigenvermogensinstrumenten van Van Lanschot NV afgewikkelde transacties met medewerkers worden bepaald op basis van de reële waarde per toekenningsdatum. De reële waarde wordt bepaald op basis van het binomiale model. De kosten van in eigenvermogensinstrumenten Van Lanschot NV afgewikkelde transacties worden opgenomen in de periode waarin aan de voorwaarden met betrekking tot de prestatie is voldaan en eindigen op de datum waarop de betrokken medewerkers volledig recht krijgen op de toezegging (de datum waarop deze onvoorwaardelijk is geworden).

#### *Op aandelen gebaseerde personeelsbeloningen: Management Investeringsplan*

Aan geselecteerde medewerkers van Kempen wordt de mogelijkheid geboden te participeren in het Kempen Management Investeringsplan (MIP). Onder de voorwaarden van het MIP kopen deze medewerkers indirect gehouden gewone aandelen in het aandelenkapitaal van Kempen en winstbewijzen van Kempen. Deze gewone aandelen en winstbewijzen zijn uitgegeven door Kempen aan Kempen Management Investeringsplan Coöperatief UA (Coöperatie MIP), waarvan vrijwel alle lidmaatschapsrechten in bezit zijn van de Stichting Administratiekantoor Kempen Management Investeringsplan (Stichting MIP). Deze stichting geeft certificaten uit aan de betreffende medewerkers, tegen betaling van de uitgifteprijs. Het MIP betreft een op eigenvermogensinstrumenten afgewikkelde transactie.

Indien op het moment van verstrekking de reële marktwaarde per certificaat hoger is dan de uitgifteprijs per certificaat, is sprake van personeelsbeloning onder IFRS. De reële waarde van deze personeelsbeloning wordt als last in aanmerking genomen gedurende de vesting period, met een corresponderende aanpassing van het eigen vermogen. Het totale bedrag dat in aanmerking wordt genomen is vastgesteld op basis van reële waarde van de certificaten zoals bepaald op de toekenningsdatum, zonder rekening te houden met voortgezette dienstbetrekkingsbepalingen.

#### *Andere beheerskosten*

Andere beheerskosten zijn automatiseringskosten, kosten voor marketing en communicatie, huisvestingskosten, kantoorkosten en overige beheerskosten.

#### *Afschrijvingen*

Afschrijvingen worden bepaald aan de hand van de geschatte economische levensduur en zijn als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

#### *Bijzondere waardeverminderingen*

Deze post omvat het saldo van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen, alsmede de vrijval van dergelijke waardeverminderingen.

#### *Belastingen*

De belastingen op het bedrijfsresultaat worden in het resultaat opgenomen conform de geldende belastingwetten in de verschillende rechtsgebieden waarin Van Lanschot actief is. De belastingeffecten van eventuele geleden verliezen in bepaalde rechtsgebieden worden als activa verantwoord indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige winsten in de betreffende rechtsgebieden voldoende groot zijn om gebruik te kunnen maken van de verliescompensatie.

#### *Nettoresultaat per aandeel*

Het nettoresultaat per aandeel wordt berekend door het nettoresultaat beschikbaar voor de aandeelhouders over de periode te delen door het gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de periode. Het verwaterd nettoresultaat per aandeel wordt berekend door het nettoresultaat beschikbaar voor de aandeelhouders te delen door het gewogen gemiddeld aantal aandelen gedurende de periode, gecorrigeerd voor mogelijke verwatering als gevolg van bijvoorbeeld uitstaande optierechten.

#### **Kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Dit overzicht geeft inzicht in de herkomst van de geldmiddelen en de wijze waarop deze middelen zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in de operationele, investerings- en financieringsactiviteiten. Onder geldmiddelen en kasequivalenten zijn tegen nominale waarde opgenomen alle liquide middelen, vrij beschikbare en direct opeisbare tegoeden bij de centrale banken en andere banken, waarbij het risico op waardeveranderingen van deze liquide middelen en tegoeden insignificant is.

#### **Lease**

Leaseovereenkomsten, operating sale-en-leasebackovereenkomsten inbegrepen, waarbij nagenoeg alle risico's en voordelen van het eigendom worden behouden door de lessor, worden behandeld als operating leaseovereenkomsten. Van Lanschot heeft als lessee operating leaseovereenkomsten afgesloten. Betalingen uit hoofde van deze overeenkomsten worden (na aftrek van eventuele kortingen door de lessor) lineair ten laste gebracht van de winst-en-verliesrekening over de leaseperiode. Bij sale-en-leaseback wordt, wanneer de verkoopprijs van de materiële vaste activa beneden de reële waarde ligt, het verschil tussen de boekwaarde en de verkoopprijs rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verantwoord tenzij het verschil tussen de reële waarde en de verkoopprijs wordt gecompenseerd door toekomstige niet-marktconforme leasebetalingen.

Leaseovereenkomsten, financiële sale-en-leasebackovereenkomsten inbegrepen, waarbij nagenoeg alle risico's en voordelen van het eigendom worden overgedragen aan Van Lanschot, worden behandeld als financiële leaseovereenkomsten. Van Lanschot heeft als lessee een financiële sale-en-leasebackovereenkomst afgesloten. Financiële leaseovereenkomsten worden geactiveerd bij aanvang van de leaseovereenkomst tegen de reële waarde van de geleaste vaste activa of tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen, als de contante waarde van de minimale leasebetalingen lager is. De disconteringsvoet die bij de berekening van de contante waarde van de minimale leasebetaling wordt gebruikt, is de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst. Het onroerend goed is verantwoord onder Materiële vaste activa. De afschrijvingsmethodiek is identiek aan die van materiële activa volledig in eigendom. De huurverplichting is opgenomen onder Overige passiva. De rentecomponent van de financieringskosten wordt ten laste gebracht van de winst-en-verliesrekening over de leaseperiode.

#### **Segmentinformatie**

Van Lanschot heeft als segmentatiebasis de verschillende bedrijfssegmenten. Een bedrijfssegment is een onderdeel van de onderneming dat opbrengsten kan genereren en kosten maakt, waarvan de resultaten regelmatig beoordeeld worden door het bestuur respectievelijk de 'chief operating decision maker' en waarvoor afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is. Een aanvullende segmentatiebasis is geografisch op basis van waar het bedrijfsdeel is gevestigd. Transacties tussen de bedrijfssegmenten vinden plaats tegen commerciële voorwaarden en marktomstandigheden (at arm's length).

## Toelichting op de geconsolideerde balans

€ duizend

<b>1 Liquide middelen en tegoeden bij centrale banken</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>1.196.082</b>	<b>1.156.985</b>
Kas	209	402
Vrij beschikbaar bij centrale bank	1.021.337	986.521
Verplichte reservedeposito's bij centrale banken	22.843	24.316
Vorderingen op banken	151.693	145.746

<b>2 Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>733.057</b>	<b>1.309.524</b>
Vreemdvermogensinstrumenten		
Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid	81.571	910.082
Banken en financiële instellingen genoteerd	-	135
Gedekte obligaties	597.771	334.261
Totaal vreemdvermogensinstrumenten	679.342	1.244.478
Eigenvermogensinstrumenten		
Genoteerde aandelen	22.146	30.815
Niet-genoteerde aandelen	31.569	34.231
Totaal eigenvermogensinstrumenten	53.715	65.046

<b>Financiële activa vreemdvermogensinstrumenten aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening naar rating *</b>	<b>30-6-2015</b>		<b>31-12-2014</b>	
		<b>%</b>		<b>%</b>
AAA	561.349	83%	982.805	79%
AA	60.995	9%	260.169	21%
A	-	0%	-	0%
Overig	56.998	8%	1.504	0%
<b>Totaal</b>	<b>679.342</b>	<b>100%</b>	<b>1.244.478</b>	<b>100%</b>

\* meest actuele ratings van Fitch ratings zoals bekend bij Van Lanschot

<b>3 Beleggingen voor verkoop beschikbaar</b>	<b>30-6-2015</b>		<b>31-12-2014</b>	
	<b>Reële waarde</b>	<b>Nominale waarde</b>	<b>Reële waarde</b>	<b>Nominale waarde</b>
<b>Totaal</b>	<b>2.200.348</b>	<b>2.030.119</b>	<b>1.952.731</b>	<b>1.799.440</b>
<b>Vreemdvermogensinstrumenten:</b>				
Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid	1.104.100	989.000	842.849	739.500
Banken en financiële instellingen genoteerd	30.413	30.000	-	-
Gedekte obligaties	101.472	99.000	102.107	99.000
Asset-Backed Securities	898.532	886.589	941.484	929.962
Bedrijven cumprefs (participaties)	27.076	25.530	29.220	30.978
<b>Totaal vreemdvermogensinstrumenten</b>	<b>2.161.593</b>	<b>2.030.119</b>	<b>1.915.660</b>	<b>1.799.440</b>
<b>Eigenvermogensinstrumenten</b>				
Genoteerde aandelen	4.409		3.966	
Niet-genoteerde aandelen	12.397		9.320	
Participaties	21.949		23.785	
<b>Totaal eigenvermogensinstrumenten</b>	<b>38.755</b>		<b>37.071</b>	

<b>Beleggingen vreemdvermogensinstrumenten voor verkoop beschikbaar naar rating *</b>	<b>30-6-2015</b>		<b>31-12-2014</b>	
		<b>%</b>		<b>%</b>
AAA	1.586.337	74%	1.247.900	65%
AA	44.191	2%	44.743	2%
A	6.183	0%	-	0%
Overig	524.882	24%	623.017	33%
<b>Totaal</b>	<b>2.161.593</b>	<b>100%</b>	<b>1.915.660</b>	<b>100%</b>

\* meest actuele ratings van Fitch ratings zoals bekend bij Van Lanschot

4 Beleggingen aangehouden tot einde looptijd	30-6-2015		31-12-2014	
	Balans-waarde	Nominale waarde	Balans-waarde	Nominale waarde
<b>Totaal</b>	<b>528.690</b>	<b>475.000</b>	<b>533.708</b>	<b>475.000</b>
<b>Vreemdvermogensinstrumenten:</b>				
Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid	340.918	300.000	344.743	300.000
Banken en financiële instellingen genoteerd	187.772	175.000	188.965	175.000

Beleggingen aangehouden tot einde looptijd naar rating *	30-6-2015	%	31-12-2014	%
AA	340.918	64%	344.743	65%
A	187.772	36%	188.965	35%
<b>Totaal</b>	<b>528.690</b>	<b>100%</b>	<b>533.708</b>	<b>100%</b>

\* meest actuele ratings van Fitch ratings zoals bekend bij Van Lanschot.

5 Kredieten en vorderingen private en publieke sector	30-6-2015	31-12-2014
<b>Totaal</b>	<b>10.432.029</b>	<b>11.021.107</b>
Hypothecaire leningen	6.055.590	6.111.981
Leningen	2.853.004	3.358.216
Rekening-courant	1.241.235	1.405.481
Effectenkredieten en afrekeningsvorderingen	315.581	266.149
Achtergestelde leningen	35.708	37.463
Waardeaanpassing reële-waarde-hedge-accounting	133.612	165.795
Bijzondere waardeverminderingen	-202.701	-323.978

In maart 2015 is de Citadel 2011-1 securitisatie vervroegd afgelost (31 december 2014: € 1.089 miljoen). Van Lanschot was volledig eigenaar van alle schuldbewijzen van deze transactie. De onderliggende pool-assets, Nederlandse woninghypotheken, zijn vanuit de geconsolideerde securitisatievennootschap door Van Lanschot Bankiers terug op haar eigen balans genomen. Op de geconsolideerde balans heeft dit geen impact.

Verloop bijzondere waardeverminderingen	Specifiek	IBNR	Totaal
<b>Balans per 1 januari 2015</b>	<b>314.421</b>	<b>9.557</b>	<b>323.978</b>
Afboekingen	-21.793	-	<b>-21.793</b>
Toevoegingen aan de voorziening	28.077	3.848	<b>31.925</b>
In rekening gebrachte rente	3.728	-	<b>3.728</b>
Reclassificatie naar groep activa aangehouden voor verkoop	-135.137	-	<b>-135.137</b>
<b>Balans per 30 juni 2015</b>	<b>189.296</b>	<b>13.405</b>	<b>202.701</b>

6 Derivaten	30-6-2015			31-12-2014		
	Actief	Passief	Contract-bedrag	Actief	Passief	Contract-bedrag
<b>Totaal</b>	<b>335.022</b>	<b>307.663</b>	<b>6.024.710</b>	<b>275.093</b>	<b>381.313</b>	<b>5.882.611</b>
Derivaten gebruikt voor handelsdoeleinden	29.259	28.983	183.283	15.829	15.603	211.413
Derivaten gebruikt voor hedge-accountingdoeleinden	53.055	76.704	2.516.195	64.518	81.764	1.794.196
Overige derivaten	252.708	201.976	3.325.232	194.746	283.946	3.877.002

7 Materiële vaste activa	30-6-2015	31-12-2014
<b>Totaal</b>	<b>73.679</b>	<b>76.392</b>
Panden	56.315	58.166
IT, besturingsoftware en communicatieapparatuur	6.583	7.297
Andere activa	9.734	10.642
Onderhanden werk	1.047	287

De reële waarde van de panden bedraagt per 30 juni 2015 € 56,0 miljoen (31 december 2014: € 54,5 miljoen). De boekwaarde van panden niet in gebruik bedraagt € 8,4 miljoen (31 december 2014: € 9,2 miljoen).

De reële waarde van IT, besturingssoftware, communicatieapparatuur en andere activa wijkt niet materieel af van de boekwaarde.



<b>8 Goodwill en overige immateriële activa</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>149.672</b>	<b>153.471</b>
Goodwill	128.551	128.551
Overige immateriële activa	21.121	24.920

<b>9 Groep activa aangehouden voor verkoop</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>276.778</b>	<b>-</b>
Kredieten en vorderingen private en publieke sector	275.894	-
Overige activa	884	-

Van Lanschot heeft de intentie om een portefeuille met non-performing zakelijke vastgoedleningen te verkopen. Deze leningen (inclusief bijbehorende transitorische rente) zijn opgenomen onder Groep activa aangehouden voor verkoop. Deze leningen hebben een nominale waarde van ruim € 400 miljoen. Het getoonde bedrag houdt rekening met de voorzieningen die op deze leningen zijn genomen.

<b>10 Verplichtingen aan bankiers</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>612.659</b>	<b>879.972</b>
Speciale beleningen Europese Centrale Bank	350.000	350.000
Deposito's	105.756	55.390
Repo-transacties	80.000	387.732
Opgenomen leningen en voorschotten	56.116	63.288
Afrekeningsverplichtingen effectentransacties	20.787	22.822
Waardeaanpassing reële-waarde-hedge-accounting	-	740

<b>11 Verplichtingen private en publieke sector</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>9.903.024</b>	<b>10.586.250</b>
Spaargelden	4.693.480	4.680.470
Deposito's	951.641	1.705.745
Overige toevertrouwde middelen	4.253.468	4.193.460
Waardeaanpassing reële-waarde-hedge-accounting	4.435	6.575

<b>12 Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>771.148</b>	<b>705.912</b>
Niet-gestructureerde schuldbewijzen	251.317	259.715
Gestructureerde schuldbewijzen	519.831	446.197

<b>13 Uitgegeven schuldbewijzen</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>3.329.961</b>	<b>3.073.410</b>
Obligatieleningen en notes	1.284.678	1.255.565
Notes in het kader van securitisatietransacties	1.487.913	1.697.061
Covered bond	481.444	-
Floating rate notes	63.426	108.284
Medium term notes	12.500	12.500

Van Lanschot heeft eind april 2015 een 7-jaars Conditional Pass-Through Covered Bond van € 500 miljoen met een coupon van 0,275% geplaatst. De obligaties zijn verkocht aan een brede groep Europese institutionele beleggers. Daarnaast heeft ook een aantal beleggers buiten Europa deelgenomen.

Rating agencies S&P en Fitch hebben een AAA-rating toegekend aan de covered bonds. Het Van Lanschot Conditional Pass-Through Covered Bond Programme is gebaseerd op de Nederlandse covered-bond-wetgeving en wordt gedekt door een portefeuille van Nederlandse woninghypotheken. Het programma is geregistreerd bij De Nederlandsche Bank en voldoet aan de UCITS- en CRD-vereisten.

Als onderdeel van haar algemene fundingactiviteiten heeft Van Lanschot met deze transactie nieuwe kapitaalmarktfinanciering met een langere looptijd aangetrokken. De transactie leidt tot een verdere versterking en diversificatie van haar fundingprofiel.

<b>14 Voorzieningen</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>20.222</b>	<b>21.256</b>
Pensioenvoorzieningen	8.468	8.356
Voorziening jubileumregeling	3.671	3.556
Voorziening personeelskortingen	3.809	3.734
Reorganisatievoorziening	78	1.849
Overige voorzieningen	4.196	3.761

<b>15 Achtergestelde schulden</b>	<b>30-6-2015</b>	<b>31-12-2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>120.226</b>	<b>121.415</b>
Kapitaalbankbrieven	100.000	100.000
Overige achtergestelde leningen	20.226	21.415

<b>16 Overige reserves</b>	<b>Herwaarderingsreserve beleggingen voor verkoop beschikbaar</b>		<b>Actuariële resultaten uit hoofde van toegezegd-pensioen-regelingen</b>	<b>Reserve om-rekenings-verschillen vreemde valuta</b>	<b>Reserve kas-stroom-afdekkingen</b>	<b>Inge-houden winsten</b>	<b>Totaal</b>
	<b>eigen-vermogens-instrumenten</b>	<b>vreemd-vermogens-instrumenten</b>					
<b>Stand per 1 januari 2015</b>	<b>17.311</b>	<b>22.723</b>	<b>-14.251</b>	<b>-973</b>	<b>-12.409</b>	<b>806.793</b>	<b>819.194</b>
Nettowijzigingen in reële waarde	2.576	-6.446	-	-	1.556	-	-2.314
Overige ongerealiseerde resultaten	-	-	-	1.821	-	-	1.821
Realisatie ten gunste van winst-en-verliesrekening	-940	-8.067	-	-	-	-	-9.007
Dividend	-	-	-	-	-	99.001	99.001
Aandelen- en optieplannen	-	-	-	-	-	1.226	1.226
Overige mutaties	-	-	-	-	-	266	266
<b>Stand per 30 juni 2015</b>	<b>18.947</b>	<b>8.210</b>	<b>-14.251</b>	<b>848</b>	<b>-10.853</b>	<b>907.286</b>	<b>910.187</b>
<b>Belastingeffecten</b>	<b>8</b>	<b>4.985</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-519</b>	<b>-</b>	<b>4.474</b>

## Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

€ duizend

<b>17 Interest</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Interestbaten</b>		
<b>Totaal</b>	<b>291.254</b>	<b>387.346</b>
Interestbaten op kasequivalenten	-	106
Interestbaten op bankiers en private sector	195.678	231.692
Interestbaten op beleggingen aangehouden tot einde looptijd	3.529	1.610
Overige interestbaten	421	413
<b>Interestbaten op posten die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd</b>	<b>199.628</b>	<b>233.821</b>
Interestbaten op beleggingen voor verkoop beschikbaar	7.330	12.147
Interestbaten op vorderingen tegen reële waarde	10.942	12.668
Interestbaten op derivaten	73.354	128.710
<b>Interestlasten</b>		
<b>Totaal</b>	<b>189.638</b>	<b>281.370</b>
Interestlasten op bankiers en private sector	48.061	74.133
Interestlasten op uitgegeven schuldbewijzen	30.436	42.536
Interestlasten op achtergestelde schulden	3.424	3.087
Overige interestlasten	920	455
<b>Interestlasten op posten die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd</b>	<b>82.841</b>	<b>120.211</b>
Interestlasten op derivaten	106.797	161.159
<b>18 Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>9.507</b>	<b>42.017</b>
Opbrengsten uit deelnemingen volgens equitymethode	3.988	33.624
Dividenden en fees	2.038	2.521
Waardeveranderingen beleggingen tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	3.012	2.140
Gerealiseerde resultaten beleggingen tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	-464	-
Gerealiseerde resultaten voor verkoop beschikbare beleggingen in eigenvermogensinstrumenten	931	1.708
Overige verkoopresultaten	2	2.024
<b>19 Provisies</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>140.965</b>	<b>113.718</b>
Effectenprovisie	21.764	17.050
Beheerprovisie	84.510	77.834
Kas- en betalingsverkeerprovisie	5.375	7.075
Provisies Corporate Finance en Equity Capital Markets	25.833	8.056
Overige provisie	3.483	3.703
<b>20 Resultaat uit financiële transacties</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>21.580</b>	<b>34.061</b>
Resultaat handel effecten	1.970	1.379
Resultaat handel valuta	6.779	3.607
Ongerealiseerde resultaten derivaten onder hedge accounting	-2.045	2.849
(On)gerealiseerde resultaten tradingderivaten	2.347	3.893
Gerealiseerde resultaten voor verkoop beschikbare vreemdvermogensinstrumenten	13.570	22.604
Resultaat economische hedges	8.614	-37.030
Resultaat financiële instrumenten aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	-9.655	36.759

<b>21 Overige inkomsten</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>3.101</b>	<b>9.285</b>
Netto-omzet	4.050	61.172
Inkoopwaarde omzet	-949	-51.887

<b>22 Personeelskosten</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>111.298</b>	<b>112.176</b>
Lonen en salarissen	85.882	84.380
Pensioenlasten toegezegde-bijdrageregelingen	9.318	3.708
Pensioenlasten toegezegd-pensioenregelingen	1.573	7.935
Overige sociale lasten	9.305	10.291
Op aandelen gebaseerde betalingen	1.016	1.102
Andere personeelskosten	4.204	4.760

<b>23 Andere beheerskosten</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>77.789</b>	<b>86.944</b>
Huisvestingskosten	9.992	12.495
Marketing en communicatie	6.035	5.381
Kantoorkosten	5.792	7.081
Automatiseringskosten	30.382	32.342
Externe accountant	1.322	1.326
Consultancykosten	5.514	6.044
Reis- en verblijfkosten	6.359	5.966
Informatieleveranciers	4.673	3.483
Kosten betalingsverkeer	1.896	2.196
Overige beheerskosten	5.824	10.630

In de overige beheerskosten is in het eerste halfjaar 2014 een bedrag van € 5,6 miljoen begrepen voor resolutieheffing in verband met SNS.

<b>24 Bijzondere waardeverminderingen</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
<b>Totaal</b>	<b>34.733</b>	<b>40.153</b>
Kredieten en vorderingen private sector	31.925	35.485
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	100	1.170
Beleggingen in deelnemingen equitymethode	-	2.580
Materiële vaste activa	24	270
Activa verkregen uit executies	2.684	648

De post Bijzondere waardeverminderingen omvat het saldo van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen en de vrijval van dergelijke waardeverminderingen.

## Additionele toelichting

€ duizend

<b>25 Nettoresultaat per aandeel</b>	<b>H1 2015</b>	<b>H1 2014</b>
Nettoresultaat	33.966	49.439
Interest uitgegeven eigenvermogeninstrumenten	-492	-566
Aandeel derden	-2.867	-2.369
<b>Nettoresultaat toekomstend aan aandeelhouder</b>	<b>30.607</b>	<b>46.504</b>
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	400.000	400.000
Nettoresultaat per aandeel (€)	76,52	116,26

## 26 Reële waarde

<b>Financiële instrumenten tegen reële waarde</b>				<b>H1 2015</b>
	Level 1	Level 2	Level 3	<b>Totaal</b>
<b>Activa</b>				
Financiële activa handelsactiviteiten	26.608	21.497	233	<b>48.338</b>
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	701.488	19.264	12.305	<b>733.057</b>
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	2.134.517	4.409	61.422	<b>2.200.348</b>
Derivaten (vorderingen)	25.864	292.248	16.910	<b>335.022</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>2.888.477</b>	<b>337.418</b>	<b>90.870</b>	<b>3.316.765</b>
<b>Verplichtingen</b>				
Financiële verplichtingen handelsactiviteiten	251	-	-	<b>251</b>
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	-	665.477	105.671	<b>771.148</b>
Derivaten (verplichtingen)	25.476	278.045	4.142	<b>307.663</b>
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>25.727</b>	<b>943.522</b>	<b>109.813</b>	<b>1.079.062</b>

<b>Financiële instrumenten tegen reële waarde</b>				<b>H1 2014</b>
	Level 1	Level 2	Level 3	<b>Totaal</b>
<b>Activa</b>				
Financiële activa handelsactiviteiten	32.784	24.378	223	<b>57.385</b>
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	1.208.158	19.668	22.348	<b>1.250.174</b>
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	1.475.413	4.403	197.512	<b>1.677.328</b>
Derivaten (vorderingen)	14.006	213.450	-	<b>227.456</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>2.730.361</b>	<b>261.899</b>	<b>220.083</b>	<b>3.212.343</b>
<b>Verplichtingen</b>				
Financiële verplichtingen handelsactiviteiten	3.981	-	-	<b>3.981</b>
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	-	521.110	16.623	<b>537.733</b>
Derivaten (verplichtingen)	13.454	353.704	-	<b>367.158</b>
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>17.435</b>	<b>874.814</b>	<b>16.623</b>	<b>908.872</b>

Verloopoverzicht financiële activa verantwoord onder Level 3							
Balanspost	Stand per 1 januari 2015	Naar winst- en verliesrekening	Naar eigen vermogen	Aankopen	Verkopen	Transfers	Stand per 30 juni 2015
<b>Activa</b>							
Financiële activa handelsactiviteiten	219	-	-	14	-	-	<b>233</b>
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	14.081	799	-	-	-2.575	-	<b>12.305</b>
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	62.325	1.131	2.106	221	-4.361	-	<b>61.422</b>
Derivaten (vorderingen)	8.519	13.745	-	-	-	-5.354	<b>16.910</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>85.144</b>	<b>15.675</b>	<b>2.106</b>	<b>235</b>	<b>6.936</b>	<b>-5.354</b>	<b>90.870</b>

Verloopoverzicht financiële passiva verantwoord onder Level 3							
Balanspost	Stand per 1 januari 2015	Naar winst- en verliesrekening	Naar eigen vermogen	Uitgiftes	Settlements	Transfers	Stand per 30 juni 2015
<b>Verplichtingen</b>							
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	113.698	3.610	-	32.771	-2.055	-42.353	<b>105.671</b>
Derivaten (verplichtingen)	1.092	2.798	-	-	-	252	<b>4.142</b>
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>114.790</b>	<b>6.408</b>	<b>-</b>	<b>32.771</b>	<b>-2.055</b>	<b>-42.101</b>	<b>109.813</b>

Verloopoverzicht financiële activa verantwoord onder Level 3							
Balanspost	Stand per 1 januari 2014	Naar winst- en verliesrekening	Naar eigen vermogen	Aankopen	Verkopen	Transfers	Stand per 30 juni 2014
<b>Activa</b>							
Financiële activa handelsactiviteiten	227	-	-	-	-4	-	<b>223</b>
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	19.344	2.174	-	-	-51	881	<b>22.348</b>
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	213.527	116	-211	46	-15.966	-	<b>197.512</b>
Derivaten (vorderingen)	-	-	-	-	-	-	<b>-</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>233.098</b>	<b>2.290</b>	<b>-211</b>	<b>46</b>	<b>-16.021</b>	<b>881</b>	<b>220.083</b>

Verloopoverzicht financiële passiva verantwoord onder Level 3							
Balanspost	Stand per 1 januari 2014	Naar winst- en verliesrekening	Naar eigen vermogen	Uitgiftes	Settlements	Transfers	Stand per 30 juni 2014
<b>Verplichtingen</b>							
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	16.285	389	-	-	-51	-	<b>16.623</b>
Derivaten (verplichtingen)	-	-	-	-	-	-	<b>-</b>
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>16.285</b>	<b>389</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-51</b>	<b>-</b>	<b>16.623</b>

In het eerste halfjaar van 2015 heeft Van Lanschot de niet-waarneembare inputvariabelen getoetst op hun significantie. Als gevolg van deze toets hebben transfers plaatsgevonden van level 2 naar 3 en visa versa voor financiële instrumenten behorend tot Derivaten vorderingen, Financiële verplichtingen aangemerkt tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening en Derivaten verplichtingen. De omvang van de verschuiving van level 2 naar level 3 is voor Derivaten vorderingen € 0,3 miljoen, Financiële verplichtingen aangemerkt tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening € 6,5 miljoen en Derivaten verplichtingen € 0,5 miljoen. De omvang van de verschuiving van level 3 naar level 2 is voor Derivaten vorderingen € 5,7 miljoen, Financiële verplichtingen aangemerkt tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening € 48,8 miljoen en Derivaten verplichtingen € 0,2 miljoen.

Reële waardeveranderingen opgenomen in de winst-en-verliesrekening van financiële instrumenten Level 3						
	H1 2015			H1 2014		
	Gerealiseerd	Ongerealiseerd	Totaal	Gerealiseerd	Ongerealiseerd	Totaal
Interest	1.211	-	<b>1.211</b>	1.286	-	<b>1.286</b>
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	-	819	<b>819</b>	-	2.174	<b>2.174</b>
Resultaat uit financiële transacties	-	7.337	<b>7.337</b>	-	389	<b>389</b>
Bijzondere waardeverminderingen	-	100	<b>100</b>	-	1.170	<b>1.170</b>
<b>Totaal</b>	<b>1.211</b>	<b>8.056</b>	<b>9.267</b>	<b>1.286</b>	<b>615</b>	<b>1.901</b>

**Toelichting reële-waarde bepaling met behulp van in de markt waarneembare gegevens (Level 2)**

	Reële waarde (€ duizend)		Waarderingsmethode	Significante in de markt waarneembare gegevens
	30-6-2015	31-12-2014		
<b>Activa</b>				
Financiële activa handelsactiviteiten	21.497	20.563	- Netto intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa tegen reële waarde is gewaardeerd	- Inschattingen van de intrinsieke waarde van de onderliggende investeringen met inachtneming van de daarvoor geldende algemeen geaccepteerde waarderingsmethoden ontvangen van fondsmanagers
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en- verliesrekening	19.264	20.150	- Netto intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa tegen reële waarde is gewaardeerd	- Laatste gepubliceerde netto intrinsieke waarde - Marktwaaarde welke op waarderingsdatum wordt gelijkgesteld aan de beurskoers - Reële waarde met inachtneming van de daarvoor geldende in het maatschappelijk verkeer aanvaardbare maatstaven
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	4.409	3.966	- Netto intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa tegen reële waarde is gewaardeerd	- Laatste bekende (slot)beurskoers van de onderliggende activa
Derivaten (vorderingen)	292.248	252.168	- Disconteringsmodel - Optiemodel	- Onderliggende waarde, rentepercentage, dividendcurve, volatiliteit, consumentenprijsindexcijfers, seizoeninvloeden, inflatiecurve, correlatie, valutakoersen
<b>Totaal activa</b>	<b>337.418</b>	<b>296.847</b>		
<b>Verplichtingen</b>				
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	665.477	592.214	- Disconteringsmodel - Optiemodel	- Rentepercentages, onderliggende waarde, dividendcurve, volatiliteit, correlatie, valutakoersen
Derivaten (verplichtingen)	278.045	366.628	- Disconteringsmodel - Optiemodel	- Onderliggende waarde, rentepercentage, dividendcurve, volatiliteit, consumentenprijsindexcijfers, seizoeninvloeden, inflatiecurve, correlatie, valutakoersen
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>943.522</b>	<b>958.842</b>		



**Toelichting reële-waarde bepaling met behulp van niet in de markt waarneembare gegevens (Level 3)**

	Reële waarde (€ duizend)		Waarderingsmethode	Significante niet in de markt waarneembare gegevens
	30-6-2015	31-12-2014		
<b>Activa</b>				
Financiële activa handelsactiviteiten	233	219	- Netto Intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa tegen reële waarde is gewaardeerd	- Intrinsieke waarde - Nominale waarde
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening	12.305	14.081	- Disconteringsmodel - Marktmultiples - Transactiemultiples - Intrinsieke waarde	- n/a * - Kostprijs of lagere marktwaarde
Beleggingen voor verkoop beschikbaar **	61.422	62.323	- Disconteringsmodel - Intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa zijn gewaardeerd tegen reële waarde	- Rentepercentages - Disconteringsvoet - Laatst gepubliceerde intrinsieke waardes van de onderliggende activa - n/a *  - Multiple analyse van vergelijkbare ondernemingen met een afslag van 25% voor illiquiditeit en ondernemingsgrootte - Laatst bekende aandelenkoers  - EBITA - Emissie of overdrachtskoers - Beurskoers van de laatste handelsdag - Nominale waarde met aftrek van voorzieningen - Omzetgroei - EBIT(DA) marge ontwikkeling - Netto werkkapitaal ontwikkeling - Kapitaalsuitgaven - Gewogen gemiddelde kosten voor kapitaal
Derivaten (vorderingen) **	16.910	8.519	- Disconteringsmodel - Optiemodel	- Volatiliteit - Correlatie
<b>Totaal activa</b>	<b>90.870</b>	<b>85.142</b>		
<b>Verplichtingen</b>				
Financiële verplichtingen aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening **	105.671	113.698	- Netto Intrinsieke waarde waarbij onderliggende activa tegen reële waarde is gewaardeerd - Disconteringsmodel - Optiemodel	- Reële waarde Egeria NV en Egeria Private Equity Fund II NV - Eigen kredietrisico  - Volatiliteit - Correlatie
Derivaten (verplichtingen) **	4.142	1.092	- Disconteringsmodel - Optiemodel	- Volatiliteit - Correlatie
<b>Totaal verplichtingen</b>	<b>109.813</b>	<b>114.790</b>		

\* Van Lanschot krijgt de waardering op van een professionele partij. Van Lanschot heeft geen inzicht in de significante niet in de markt waarneembare gegevens, range en sensitiviteit.

\*\* Voor de range en sensitiviteit van deze financiële instrumenten wordt verwezen naar tabel Toelichting range en sensitiviteit van niet in de markt waarneembare gegevens. Voor de overige financiële instrumenten is er geen range of sensitiviteit aanwezig.

Van Lanschot heeft in 2014 een beleidsdocument opgesteld over de-reële-waardehiërarchie. In dit document zijn de gehanteerde inputvariabelen opgedeeld naar waarneembare en niet-waarneembare inputvariabelen. Indien de niet-waarneembare inputvariabelen significant zijn wordt het instrument geclassificeerd als Level 3. Een niet-waarneembare inputvariabele is significant als de mutatie van de reële waarde door toepassing van deze inputvariabele groter is dan de gestelde grenswaarden. De reële-waardehiërarchie wordt halfjaarlijks opgesteld. Jaarlijks wordt de significantie van deze niet-waarneembare inputvariabelen opnieuw beoordeeld. De waarderings worden dagelijks met behulp van door Risk Management gevalideerde Front Office prijsmodellen uitgevoerd. Deze prijsmodellen betreffen het Option model and Discounted-CashFlowmodel.

<b>Toelichting range en sensitiviteit van niet in de markt waarneembare gegevens (Level 3) 30-6-2015</b>			
	Significante niet in de markt waarneembare gegevens	Range	Sensitiviteit
<b>Activa</b> <b>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</b> Vreemdvermogensinstrumenten bedrijven cumprefs (participaties)	Rentepercentages Disconteringsvoet	6,5% - 12% 6,5% - 12%	mutatie 1% - mutatie € 0,3 miljoen mutatie 1% - mutatie € 0,3 miljoen
<b>Derivaten (vorderingen)</b> Derivaten structured products - Options - Equity swaps - Inflation Linked swaps	Correlatie Volatiliteit Correlatie Volatiliteit Seizoensinvloeden	-25% - 82% (33%) 14% - 19% (17%) -25% - 90% (38%) 7% - 19% (8%) -7% - 6% (0%)	n/a totale impact € 2,2 miljoen totale impact -€ 0,3 miljoen totale impact € 0,4 miljoen n/a
<b>Verplichtingen</b> <b>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst-en-verliesrekening</b> Gestructureerde schuldbewijzen	Correlatie Volatiliteit	-33% - 90% (38%) 14% - 19% (17%)	totale impact € 0,2 miljoen totale impact - € 1,2 miljoen
<b>Derivaten (verplichtingen)</b> Derivaten structured products - Credit Linked Swaps - Options - Equity Swaps - Inflation Linked swaps	Correlation Correlation Volatility Correlation Seizoensinvloeden	n/a -33% - 35% (0%) 14% - 19% (17%) -21% - 68% (22%) -7% - 6% (0%)	n/a n/a totale impact € 0,8 miljoen totale impact € 0,2 miljoen n/a

**Financiële instrumenten die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd**

	30-6-2015		31-12-2014		Level	Waarderingsmethode	Significante (niet) in de markt waarneembare gegevens
	Reële waarde	Balans-waarde	Reële waarde	Balans-waarde			
<b>Activa</b>							
Vorderingen op bankiers	227.962	227.954	449.130	449.125	2	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van toepasselijke geldmarktrente- percentages	rentepercentage en disconteringsvoet
Beleggingen aangehouden tot einde looptijd	555.578	528.690	569.699	533.708	1	Genoteerde marktprijzen	-
Kredieten en vorderingen private en publieke sector	10.792.373	10.432.029	11.410.793	11.021.107	3	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van actuele markttarieven voor soortgelijke kredieten en rekeninghoudend met kredietwaardigheid van de tegenpartij	rentepercentage, disconteringsvoet en kredietrisico tegenpartij
Beleggingen in deelnemingen equitymethode	73.678	53.520	74.444	50.679	3	Kapitalisatiemethode, nettocontantwaardemethode en zichtbare-instrinsiekewaardemethode	Disconteringsvoet en operationele kasstromen
<b>Passiva</b>							
Verplichtingen aan bankiers	611.389	612.659	879.321	879.972	3	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van toepasselijke geldmarkt- rentetarieven voor verplichtingen met een vergelijkbare resterende looptijd rekeninghoudend met het eigen kredietrisico	rentepercentage, disconteringsvoet en eigen kredietrisico
Verplichtingen private en publieke sector	10.061.943	9.903.024	10.735.038	10.586.250	3	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van toepasselijke geldmarkt- rentetarieven voor verplichtingen met een vergelijkbare resterende looptijd rekeninghoudend met het eigen kredietrisico	rentepercentage, disconteringsvoet en eigen kredietrisico
Uitgegeven schuldbewijzen	3.396.413	3.329.961	3.142.392	3.073.410	3	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van toepasselijke rentetarieven voor schuldbewijzen met een vergelijkbare resterende looptijd rekeninghoudend met het eigen kredietrisico	rentepercentage, disconteringsvoet en eigen kredietrisico
Achtergestelde schulden	140.401	120.226	158.916	121.415	3	Contant gemaakte kasstromen met gebruik van toepasselijke rentetarieven voor schuldbewijzen met een vergelijkbare resterende looptijd rekeninghoudend met het eigen kredietrisico	rentepercentage, disconteringsvoet en eigen kredietrisico

27 Saldering financiële vaste activa en passiva

Saldering financiële activa					30-6-2015
	Brutobedragen van opgenomen financiële passiva	Brutobedragen van opgenomen financiële activa die gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedragen van financiële passiva gepresenteerd in de balans	Gerelateerde bedragen die niet gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedrag
<b>Totaal</b>	<b>2.340.975</b>	<b>764.718</b>	<b>1.576.257</b>	<b>29.429</b>	<b>1.546.828</b>
Derivaten (vorderingen)	682.451	347.429	335.022	29.429	305.593
Rekening-courant	1.658.524	417.289	1.241.235	-	1.241.235

Saldering financiële passiva					30-6-2015
	Brutobedragen van opgenomen financiële passiva	Brutobedragen van opgenomen financiële activa die gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedragen van financiële passiva gepresenteerd in de balans	Gerelateerde bedragen die niet gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedrag
<b>Totaal</b>	<b>4.856.827</b>	<b>764.718</b>	<b>4.092.109</b>	<b>29.429</b>	<b>4.062.680</b>
Derivaten (verplichtingen)	655.092	347.429	307.663	29.429	278.234
Rekening-courant *	4.201.735	417.289	3.784.446	-	3.784.446

Saldering financiële activa					31-12-2014
	Brutobedragen van opgenomen financiële activa	Brutobedragen van opgenomen financiële passiva die gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedragen van financiële activa gepresenteerd in de balans	Gerelateerde bedragen die niet gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedrag
<b>Totaal</b>	<b>2.520.298</b>	<b>839.724</b>	<b>1.680.574</b>	<b>30.037</b>	<b>1.650.537</b>
Derivaten (vorderingen)	621.823	346.730	275.093	30.037	245.056
Rekening-courant	1.898.475	492.994	1.405.481	-	1.405.481

Saldering financiële passiva					31-12-2014
	Brutobedragen van opgenomen financiële passiva	Brutobedragen van opgenomen financiële activa die gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedragen van financiële passiva gepresenteerd in de balans	Gerelateerde bedragen die niet gesaldeerd zijn in de balans	Nettobedrag
<b>Totaal</b>	<b>5.016.386</b>	<b>839.724</b>	<b>4.176.662</b>	<b>30.037</b>	<b>4.146.625</b>
Derivaten (verplichtingen)	728.043	346.730	381.313	30.037	351.276
Rekening-courant *	4.288.343	492.994	3.795.349	-	3.795.349

\* Rekening-courant is onderdeel van Overige toevertrouwde middelen.

## 28 Gerelateerde partijen

	H1 2015			
	Opbrengsten	Lasten	Te vorderen bedragen	Verschuldigde bedragen
<b>Totaal</b>	<b>180</b>	<b>86</b>	<b>12.172</b>	<b>73.910</b>
Aandeelhouders met een aandelenbelang van ten minste 5%	-	-	-	70.709
Geassocieerde deelnemingen	23	-	13	-
Participaties waarbij Van Lanschot optreedt als participant	157	86	12.159	3.201

	H1 2014			
	Opbrengsten	Lasten	Te vorderen bedragen	Verschuldigde bedragen
<b>Totaal</b>	<b>348</b>	<b>1</b>	<b>21.228</b>	<b>95.141</b>
Aandeelhouders met een aandelenbelang van ten minste 5%	-	-	-	89.751
Geassocieerde deelnemingen	26	-	-	-
Participaties waarbij Van Lanschot optreedt als participant	322	1	21.228	5.390

## Segmentinformatie

De segmentatiebasis is bepaald op bedrijfssegmenten aangezien het risico- en rendementsprofiel van Van Lanschot voornamelijk wordt beïnvloed door verschillen in aangeboden producten en diensten. Van Lanschot heeft haar activiteiten georganiseerd in een vijftal operationele segmenten. Transacties tussen de operationele segmenten vinden plaats tegen commerciële voorwaarden (at arm's length).

### Private Banking

Van Lanschot richt zich met een breed scala aan producten in de privatebankingmarkt op de vermogende particulieren en ondernemers. Daarnaast richt Van Lanschot zich op business professionals & executives, healthcare professionals en verenigingen & stichtingen.

### Asset Management

Asset Management is een gespecialiseerde vermogensbeheerder en richt zich enerzijds op een aantal beleggingsstrategieën en biedt anderzijds fiduciair vermogensbeheer. De klanten zijn nationale en internationale institutionele beleggers, zoals pensioenfondsen en verzekeraars.

### Merchant Banking

Merchant Banking biedt gespecialiseerde diensten als effectendienstverlening, begeleiding van fusies en overnames, kapitaalmarkttransacties en financieringsadvies aan institutionele beleggers, ondernemingen, financiële instellingen en (semi-) overheidsinstellingen.

### Corporate Banking

Een team van experts houdt zich binnen Corporate Banking bezig met het beheer en de afbouw van de kredietportefeuille van vastgoed- en zakelijke leningen zonder Private Banking-relatie.

### Overige activiteiten

Hieronder vallen onder andere activiteiten die plaatsvinden op het gebied van rente-, markt- en liquiditeitsrisicomanagement. Ook zijn hier de activiteiten van Van Lanschot Participaties opgenomen.

Operationele segmenten	H1 2015					
	Private Banking	Asset Management	Merchant Banking	Corporate Banking	Overige activiteiten	Totaal
€ miljoen						
<b>Winst-en-verliesrekening</b>						
Interestbaten	302,7	-	2,1	55,5	-69,1	<b>291,2</b>
Interestlasten	220,2	-	0,4	24,7	-55,7	<b>189,6</b>
<b>Interest</b>	<b>82,5</b>	-	<b>1,7</b>	<b>30,8</b>	<b>-13,4</b>	<b>101,6</b>
<b>Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	-	<b>0,2</b>	-	-	<b>9,3</b>	<b>9,5</b>
Provisiebaten	58,8	40,6	42,2	2,0	1,1	<b>144,7</b>
Provisielasten	1,5	-	1,7	-	0,5	<b>3,7</b>
<b>Provisies</b>	<b>57,3</b>	<b>40,6</b>	<b>40,5</b>	<b>2,0</b>	<b>0,6</b>	<b>141,0</b>
Resultaat uit financiële transacties	1,0	-0,1	1,5	-	19,2	<b>21,6</b>
Overige inkomsten	-	-	-	-	3,1	<b>3,1</b>
<b>Totaal inkomsten operationele activiteiten</b>	<b>140,8</b>	<b>40,7</b>	<b>43,7</b>	<b>32,8</b>	<b>18,8</b>	<b>276,8</b>
Waarvan inkomsten uit andere segmenten	6,8	5,8	0,5	3,0	-16,1	<b>0,0</b>
Personeelskosten	58,1	19,9	17,0	8,2	8,1	<b>111,3</b>
Andere beheerskosten	56,9	8,5	5,9	7,2	-0,7	<b>77,8</b>
Afschrijvingen	3,8	0,4	0,3	0,4	3,4	<b>8,3</b>
Bijzondere waardeverminderingen	16,1		0,4	13,1	5,1	<b>34,7</b>
<b>Totaal lasten</b>	<b>134,9</b>	<b>28,8</b>	<b>23,6</b>	<b>28,9</b>	<b>15,9</b>	<b>232,1</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belastingen</b>	<b>5,9</b>	<b>11,9</b>	<b>20,1</b>	<b>3,9</b>	<b>2,9</b>	<b>44,7</b>
Belastingen	1,4	3,0	5,0	1,0	0,3	<b>10,7</b>
<b>Nettowinst</b>	<b>4,5</b>	<b>8,9</b>	<b>15,1</b>	<b>2,9</b>	<b>2,6</b>	<b>34,0</b>
Efficiëncyratio (%)	84%	71%	53%	48%	57%	71%
Personeel (aantal fte)	1.049	270	166	143	129	1.757
<b>Balans</b>						
Beleggingen volgens equitymethode	-	-	-	-	53,5	<b>53,5</b>
Investerings	1,9	-	0,1	0,2	0,7	<b>2,9</b>

Geen accountantscontrole toegepast

Operationele segmenten	H2 2014					
	Private Banking	Asset Management	Merchant Banking	Corporate Banking	Overige activiteiten	Totaal
€ miljoen						
<b>Winst-en-verliesrekening</b>						
Interestbaten	409,0	-	1,9	64,4	-127,2	<b>348,1</b>
Interestlasten	331,1	-	0,4	32,7	-122,5	<b>241,7</b>
<b>Interest</b>	<b>77,9</b>	<b>-</b>	<b>1,5</b>	<b>31,7</b>	<b>-4,7</b>	<b>106,4</b>
<b>Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	<b>-</b>	<b>2,5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>10,8</b>	<b>13,3</b>
Provisiebaten	53,4	40,6	33,7	2,4	0,4	<b>130,5</b>
Provisielasten	1,7	-	2,0	-	0,2	<b>3,9</b>
<b>Provisies</b>	<b>51,7</b>	<b>40,6</b>	<b>31,7</b>	<b>2,4</b>	<b>0,2</b>	<b>126,6</b>
Resultaat uit financiële transacties	0,9	-0,1	2,8	-	4,3	<b>7,9</b>
Overige inkomsten	-	-	-	-	6,9	<b>6,9</b>
<b>Totaal inkomsten operationele activiteiten</b>	<b>130,5</b>	<b>43,0</b>	<b>36,0</b>	<b>34,1</b>	<b>17,5</b>	<b>261,1</b>
Waarvan inkomsten uit andere segmenten	-4,7	7,5	1,6	1,3	-5,7	-
Personeelskosten	59,0	16,5	12,7	10,2	-58,9	<b>39,5</b>
Andere beheerskosten	52,1	6,9	5,1	9,2	2,7	<b>76,0</b>
Afschrijvingen	3,4	0,4	0,3	0,1	7,1	<b>11,3</b>
Bijzondere waardeverminderingen	8,6	-	1,2	38,1	7,5	<b>55,4</b>
<b>Totaal lasten</b>	<b>123,1</b>	<b>23,8</b>	<b>19,3</b>	<b>57,6</b>	<b>-41,6</b>	<b>182,2</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belastingen</b>	<b>7,4</b>	<b>19,2</b>	<b>16,7</b>	<b>-23,5</b>	<b>59,1</b>	<b>78,9</b>
Belastingen	0,4	4,8	4,2	-5,8	16,0	<b>19,6</b>
<b>Nettowinst</b>	<b>7,0</b>	<b>14,4</b>	<b>12,5</b>	<b>-17,7</b>	<b>43,1</b>	<b>59,3</b>
Efficiëncyratio (%)	88%	55%	50%	57%	-281%	49%
Personeel (aantal fte)	1.017	271	170	169	145	1.772
<b>Balans</b>						
Beleggingen volgens equitymethode					50,7	<b>50,7</b>
Investerings	10,2	-	-	1,7	1,3	<b>13,2</b>

Operationele segmenten	H1 2014					
	Private Banking	Asset Management	Merchant Banking	Corporate Banking	Overige activiteiten	Totaal
€ miljoen						
<b>Winst-en-verliesrekening</b>						
Interestbaten	326,4	-	1,7	73,7	-14,5	<b>387,3</b>
Interestlasten	242,7	-	0,4	38,6	-0,4	<b>281,3</b>
<b>Interest</b>	<b>83,7</b>	-	<b>1,3</b>	<b>35,1</b>	<b>-14,1</b>	<b>106,0</b>
<b>Opbrengsten uit effecten en deelnemingen</b>	-	<b>0,1</b>	-	-	<b>41,9</b>	<b>42,0</b>
Provisiebaten	49,7	40,8	23,0	3,2	1,1	<b>117,8</b>
Provisielasten	1,3	-	2,6	-	0,2	<b>4,1</b>
<b>Provisies</b>	<b>48,4</b>	<b>40,8</b>	<b>20,4</b>	<b>3,2</b>	<b>0,9</b>	<b>113,7</b>
Resultaat uit financiële transacties	0,7	0,1	3,5	-	29,8	<b>34,1</b>
Overige inkomsten	-	-	-	-	9,3	<b>9,3</b>
<b>Totaal inkomsten operationele activiteiten</b>	<b>132,8</b>	<b>41,0</b>	<b>25,2</b>	<b>38,3</b>	<b>67,8</b>	<b>305,1</b>
Waarvan inkomsten uit andere segmenten	2,1	7,2	2,2	3,5	-15,0	-
Personeelskosten	59,9	19,8	12,7	10,0	9,8	<b>112,2</b>
Andere beheerskosten	52,5	7,0	4,6	10,1	12,7	<b>86,9</b>
Afschrijvingen	3,5	0,4	0,3	-	7,0	<b>11,2</b>
Bijzondere waardeverminderingen	4,4	-	0,8	31,3	3,7	<b>40,2</b>
<b>Totaal lasten</b>	<b>120,3</b>	<b>27,2</b>	<b>18,4</b>	<b>51,4</b>	<b>33,2</b>	<b>250,5</b>
<b>Bedrijfsresultaat voor belastingen</b>	<b>12,5</b>	<b>13,8</b>	<b>6,8</b>	<b>-13,1</b>	<b>34,6</b>	<b>54,6</b>
Belastingen	3,1	3,4	1,7	-3,3	0,3	<b>5,2</b>
<b>Nettowinst</b>	<b>9,4</b>	<b>10,4</b>	<b>5,1</b>	<b>-9,8</b>	<b>34,3</b>	<b>49,4</b>
Efficiëncyratio (%)	87%	66%	70%	52%	44%	69%
Personeel (aantal fte)	1.036	260	158	188	229	1.871
<b>Balans</b>						
Beleggingen volgens equitymethode	-	-	-	-	41,3	<b>41,3</b>
Investerings	6,7	-	-	1,2	1,5	<b>9,4</b>



## **Gebeurtenissen na balansdatum**

### **Overname MN UK**

Kempen Capital Management (KCM) heeft in juli 2015 bekend gemaakt dat zij alle fiduciaire diensten in het Verenigd Koninkrijk van de Nederlandse pensioen- en vermogensbeheerder MN overneemt. MN UK zal worden geïntegreerd in KCM. Onder voorbehoud van goedkeuring door de toezichthouder zal de overname op 1 oktober 2015 plaatsvinden.

### **Verkoop van een portefeuille zakelijke vastgoedleningen**

Van Lanschot heeft begin augustus 2015 een overeenkomst bereikt met een dochter van Cerberus Capital Management LP over de verkoop van een portefeuille met zakelijke vastgoedleningen. Cerberus neemt een portefeuille met non-performing vastgoedleningen over met een nominale waarde van ruim € 400 miljoen. Deze transactie leidt tot een aanzienlijke verbetering van het risicoprofiel van de zakelijke kredietportefeuille en zal een positief effect hebben op het niveau van de kredietvoorzieningen. Van Lanschot neemt voor deze transactie een eenmalige brutolast van circa € 23 miljoen in de tweede helft van 2015. De transactie wordt naar verwachting in het derde kwartaal van 2015 afgerond.